

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[CLUJ], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

[Cluj], 1934. III. évfolyam
188. szám
Augusztus 19.

Vasárnap

Ottó nem lehet Magyarország és Ausztria uralkodója

Mussolini nem támogatja a restauráció gondolatát
Olaszország megvédi Ausztria függetlenségét

Már ácsolják a bitófákat a bécsi rádió merénylőinek

(PÁRIS.) Mint a Havas ügynökség jelenti, a magyar legitimisták táborában nagy lehangoltságot keltett az a hír, hogy Mussolini visszautasította a Habsburg-restauráció ügyének támogatását. Különösen nagy reményeket fűztek a magyar legitimisták a legutóbb lejátszódott bécsi eseményekhez, amelyektől méltán remélhették, hogy kedvező fordulat áll be a legitimizmus számára és sikerülni fog Ottót Magyarország és Ausztria császárává kikiáltani. A legitimisták terve Mussolini döntő elhatározása alapján tehát megghiúsultnak tekinthető.

MUSSOLINI ÉS SCHUSCHNIGG FLORENZBEN TALÁLKOZNAK

(RÓMA.) A Stefani ügynökség jól értesült politikai köröktől vett értesülése szerint Mussolini és Schuschnigg találkozója már hivatalosan is el van döntve. A találkozás

időpontját augusztus 21-ére tűzték ki

s minden bizonnyal Florenzben fog összeülni a két államférfi.

OLASZORSZÁG MEGVÉDI
AUSZTRIA FÜGGETLENSÉ-
GÉT

(RÓMA.) A Stefani ügynökség hivatalosan jelenti, hogy Stanhemberg osztrák alkancellár Velencében ismételt találkozott Mussolinival. A ta-

lálkozás során megegyeztek abban, hogy Olaszország

mindenben támogatja az osztrák kormány gazdasági és politikai célkitűzéseit.

Elsősorban biztosítja Trieszten át Ausztria kereskedelmi forgalmát. Katonai segítséget nyújt bármilyen támadás, külső vagy belső ellenség ellen. A „Matin” jelentése szerint az olasz kormány

egyezményt kötött az osztrák kormánnyal Ausztria semlegeségének és függetlenségének biztosítása érdekében.

Mussolini Schuschniggal való közeli találkozója előtt ebben a tárgyban érintkezésbe lép a nyugati nagyh-

talmakkal és a kisantanttal is.

VISSZATÁNCOL A KAMPÓSKERESZTES URALOM

(PÁRIS.) Berliini jólinformált politikai körök szerint Hitler nagymértékben változtatni óhajt úgy a bel-, mint külpolitikai módszerein.

Mérsékelni kívánja magát minden irányban.

Az a tény, hogy a kampóskeresztes vezérek közül a legszélsőségebbeket kivégeztette, továbbá, hogy még a szociáldemokratákkal is tárgyalásokat kezdett, amellől szól, hogy

Hitler új irányt akar követni.

Ezt támasztja alá Papen bécsi küldetése is, aki tudvalevőleg mindig el-
lenzte a szélsőséges kilengéseket.

Papen bécsi küldetésének főcélja az, hogy az osztrák kormány fejét új választások kiírására bírja.

ELLENZI A KISANTANT
AUSZTRIA KATONAI LÉT-
SZÁMEMELÉSÉT

(BELGRÁD.) Jugoszlávia és a vele együtt a kisantant másik két állama is, élesen

ellenzik, hogy Ausztria növelje a hadseregének létszámát.

Jólinformált körök véleménye szerint a római hármass egyezményhez annakidején olasz-osztrák titkos katonai záradékot is csatoltak. Eppen ezért a kisantant a legélesebben szembehelyezkedik mindenféle osztrák katonai létszámemeléssel.

UJABB „MUNKA” ELŐTT
ÁLL AZ OSZTRÁK HÖHÉR

(BÉCS.) A bécsi rádió palotáját megostromló kampóskeresztesek bünpöre még folyik a vészbiróság előtt. A vádlottak között tudvalevőleg két rendőr is van. Ezeknek ügyét külön választották társaiktól. Minden való-

színűség szerint azért, mert mint hivatásos rendőrökre súlyosabb büntetés vár.

A polgári vádlottak ügyében már elhangzott a vádbeszéd. Ma a védők beszélnek, estére valószínűleg meg lesz az ítélet is. Valószínű, hogy

több halálos ítéletre lehet számítani.

Az osztrák höhér már ácsolja a bitófákat a törvényszéki fogház udvarán.

Sulyosan megsebeztek a csendőrök Coroiu banditát, akinek mégis sikerült elmenekülnie

(BOTOSANI.) Két nap óta az egész ország lakossága feszült izgalommal figyeli a Coroiu bandita üldözéséről szóló híreket. Mint ismeretes, az ország legnagyobb banditáját egész csendőrlégió vette üldözésbe. Tegnap némi sikerrel járt a többszörös rablógyilkos utáni hajsza. Egyik csendőrszakasznak sikerült felfedeznie a bandita rejtékhelyét. Coroiu a Botosani melletti cserjés egyik

sötét helyén húzta meg magát, az cm-lékezetes rablás elkövetése után.

A csendőrszakasz, amint a bandita buvóhelyét felfedezte, azonnal megadásra szólította fel a banditát, aki azonban revolvértűzzel felelt a felszólításra.

A csendőrök erre tüz alá vették a bozótot és bal lapockáján sulyos sebet ejtettek a banditán. aki halálos sebesülése ellenére elme-

nekült. De nem tudta magával vinni legutóbbi rablásából származó zsákmányát, melyet a csendőrök megtaláltak. Kétszáznegyven ezer lej készpénzt és mintegy egymillió lej értékben ékszereket találtak elrejtve a bandita rejtékhelyén.

A csendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, de valószínű, hogy a banditának már csak a holttestére fognak ráakadni.

Farmerszövetkezet

Egyik mult lapszámban a magyar-ság gazdasági autarkiajáról cikkeztem. Az idő annyira sürget, a gazdasági lezuhanás annyira gyorsított ütemben halad a mélypont felé, a munkanélküliség újból és újból kezd a kisebbségi társadalom polgári nyugalmát, úgy, hogy anketek tartása, tervek beállítása felett való eszmecsere, csak mint elvont tudományos munka, de nem mint a gyakorlati megoldás eszköze jöhet tekintetbe. A leépített kisebbségi köztisztviselőknek, a koncort féltő vállalatok elbocsátott alkalmazottjainak, a szélnék engedett vasutasoknak, céljavesztett iparosoknak, lehúzott redőnyű kerskedőknek és éhező szabadfoglalkozásuaknak napról-napra szaporodó csoportjával állunk szemben, úgy, hogy a belső gazdasági autarkiajának megszervezésén gondolkozók is tanácstalanul állanak az azonnali közelépést sürgető szomoruszemű emberek láttára.

Parancsoló szükségyszerűséggel vetődik fel a kérdés: mit csináljanak értelmiségünk hajótöröttjei, hol kösenek ki iparosaink, akiknek kezéből kihullott a munkaszerszám, mihez fogjanak az íróasztaluktól elűzött tisztviselők?

A válasz, a lehető válasz, az egyedüli orvosság olyan egyszerű, oly természetes, mint sebzett szarvasnak a patak vize. *Vissza a földhöz!* A föld nem hagyja cserben azokat, akik vele szeretettel foglalkoznak és visszafogadja azokat, akik eltávolodtak tőle. Amikor a városi foglalkozások nem képesek többé munkát és megélhetést adni a lakosság egy részének, úgy a baj egyedüli orvoslása a *farmergazdaságok* beállítása lehet. Nem vissza a faluba! Ez intelligens emberek részére nem megoldás. A farmer és kisgazda nem azonos fogalmak. A farmer, nem amerikai, hanem európai értelemben a nagyvárosok közelében letelepedett farmernek hálózatainak tagja, aki fokozott intelligenciával együttjáró fegyelmességénél fogva önkéntes tervgazdaság és a termelés helyes irányításával farmerszövetkezet közvetítésével vesz részt a nagyváros élelmezésében. Természetesen egycsaládos farmokról van szó, ahol a farmer minden előforduló munkát önmaga végez, háznépe segítségével 5-6 hold bérlet, vagy saját földbirtokán. Gabonát nem termel, mert az nem fizetődik. A háztartás részére megtermeli a szükséges zöldséget, de a napi piacra nem termel, az eladásal nem köti le idejét. Ellenben az egyes farmok a farmerszövetkezetek és a város felvevő képessége szerint más és más cikk termelésével foglalkoznak. Ilyen a „márkás” téli gyümölcs. *Kisázsán kívül Erdély az exportképes fajalma kiváltságos hazája.* A másik farm méhészettel foglalkozik. A harmadik farmer tojóüzemet állít fel, ahol 500 jőltő jó fér Leghorn-tyukkal nagy tojásforgalmat bonyolít le. Más hizott baromfit szállít. Házinyul tenyésztés, tollüzem, gyógynövények, tejtermékek, sajttüzem, gombatenyésztés más és más farmernek üzleti vállalkozása. Mogyoró, mák, komló, len, kender, olajmagvak a farmernek különlegesen jölnifető termékei.

A farmergazdálkodásnak alapgondolata, hogy a termelő nagyobb árat kapjon, de a fogyasztó is olcsóbban jusson az áruhoz.

Vezérlő eszméje, hogy a nagyváro-

sok közelében dolgozó farmerhálózat értékesítő szövetkezetbe tömörül és annak gazdasági irányítása mellett a termelés egymásközi megosztásával fokozott értelmiségénél fogva hatalmas részt vesz a nagyváros ellátásában. Miután a termelés gondjai a kisfarmer minden idejét lekötik, az értékesítés feladatát a farmerszövetkezet vállalja, amely egyúttal a termelés irányítását is végzi. Kolozsvárra vonatkoztatva nem utópisztikus elképzelés, hogy *Kolozsvártól Apahidáig, Gyulig és Bácsig egymást követné a farmertanyák, amelyekből minden reggel a szövetkezet teherkocsija szállítja be a friss termékeket, melyeket a központ minden városrész forgalmas pontján elhelyezett fiókokba továbbít. A farmer biztosan és megfelelő áron értékesíti termékeit és a fogyasztó a haszonra dolgozó közvetítő kereskedelem kihagyása folytán olcsóbban jut az áruhoz.* A szövetkezet azokat a farmerket, akik gazdasági irányítás szerint dolgoznak, előlegszerű olcsó hitellel látja el. A farmer az értékesítéssel nem foglalkozik és így nincs kitéve annak, hogy mint hostáti gazdáinkat kétszeresen adóztassák meg, mint termelőt és mint kereskedőt, jöllehet saját gazdasági termékeiket adják tovább.

A farmerszövetkezet keretében elősorban azok megmentéséről lehet szó, akik némi csekély tölével még rendelkeznek. Akik leépítés folytán végkielégítéshez jutnak, vagy nyugdíjukat köthetik le, vagy házbirtokukat földbirtokká változtathatják át. Ezek a kenyértelenség első éveiben,

ben, az újabb elhelyezkedés keresetnek reménytelen küzdelmeiben felélik csekély tökéiket és a tanácstalanság utvesztőiben vérzenek el.

Ahol nincs semmi anyagi bázis, ott a szövetkezet kellő kiválasztás után bérbirtokot bocsát a saját háján kívül kenyér nélkül maradt munkaképes egyén rendelkezésére. Kijelöli a termelendő árut és biztosítja annak átvételét. A termelés megkezdése céljából előleggel látja el.

Az Országos Magyar Párt közgazdasági szakosztálya javaslat alakjában leszógezte azt az álláspontját, hogy a két milliárdot kitevő magyar bankbetét csak nagy, központi magyar pénzügyi beállítás esetén menthető meg, de bár halványan aláhuzta, hogy a marosvásárhelyi nagygyűlésnek a szövetkezeti eszméletteljes támogatását kimondó határozatát fentartja.

Erőteljesen kell kihangsúlyoznunk azt, hogy a világválság világszerte a szövetkezetek felé tolja a hitelélet rozoga szekerét. Merőben egészségtelen gazdasági életünkben a bizalmi válság megszüntetésének első állomása a kis vidéki rablóbankokat felszívó szövetkezeti élet kitermelése. Egyedül a szövetkezetek alkalmazása arra, hogy a meddőségre kárhóztott és önmagukat felemészítő kistökeket előkaparja azokból a bizonyos szalmazsákokból.

Az alakítandó Farmerszövetkezet hatalmas és súlyos, halaszthatatlan és sürgős lépés lenne a kivezető uton, halogatása, eltaktikázása megbocsát-hatatlan könnyelműség és bűn.

Dr. Polcz Radó.

SPORT

Elkeseredett küzdelem után a magyar vizipólócsapat 4:1-re verte Németországot

Uj magyar uszótéhetség tünt fel Magdeburgban

Magdeburgból jelentik: Európa vizipólóbajnokságának legfontosabb mérkőzését, mely előreláthatólag a bajnokság kérdését is eldöntötte, tegnap tízezer főnyi közönség előtt játszották le a belga Delahaye bíró vezetésével és azt ezúttal is a magyar csapat nyerte meg küzdelem után, de biztosan 4:1 (2:0) arányban. Az úszószámokban is szép sikert értek el a magyar versenyzők.

Az 1500 m.-es uszás döntőjébe Lengyelén kívül egy 18 éves fiú: Pataki is bekerült, életében tegnap indult először külföldi versenyen és rögtön ámulatba ejtette a szakértőket.

Részletes eredmények a következők:

100 m.-es hölgy hátuszás. Európa bajnok Mastenbroek holland 1 perc 20.3 mp. 2. Arendt német 1 p. 20.4 másodperc.

1500 m.-es uszás. I. előfutam: 1. Tatis francia 20 p. 12.5 mp. 2. Nüsske német 21 p. 31.7 mp. 3. Pataki magyar 21 p. 33.1 mp.

II. előfutam: 1. Costolli olasz 21 p. 21.4 mp. 2. Wainwright angol 21 p. 38 mp.

III. előfutam: 1. Lengyel magyar 21 p. 38.7 mp. 2. Signori olasz 21 p. 42.3 mp.

A döntőbe az előfutamok két első helyezettje és a magyar Pataki mint legjobb harmadik került.

100 m.-es férfi hátuszás. I. elő-

futam: 1. Francis angol 1 p. 13.4 mp. 2. Karlson norvég 1 p. 13.6 mp. 3. Hazai magyar 1 p. 15.6 mp.

II. előfutam: 1. Schwartz német 1 p. 12.9 mp. 2. Sigris svájci.

III. előfutam: 1. Besford angol 1 p. 11.6 mp. Nagy Károly magyar 1 p. 15.7 mp.-el harmadik. A magyar versenyzők kiestek a döntőből.

Magyarország—Németország 4:1 (2:0)

(Magdeburg.) A magyar csapat a következő összeállítással játszott: Bródi, Ivádi, Homonnai, Halasi, Vértesi, Német, Bózi. Rendkívül hideg vízben, a németek erőszakos játékával kezdődik a mérkőzés, melynek első percében a bíró a magyar Németet eluszás miatt kiállítja,

de Bózi a második percben meg szerzi az első gólt,

majd ugyanő két perc múlva a másodikikat lövi. A magyar csapatok több ször holtbiztos helyzetben hibáznak. Az utolsó percben a bíró a német Gunstot állítja ki durvaságért.

A 2. félidő második percében Német lövi a harmadik gólt,

majd a 3-ik percben Homonnait állítja ki az élesszemű bíró, a meg-

négyméteresből pedig Schultze szerzi a német csapat egyetlen. Ezután a németek példátlanul a játékba kezdenek, de hiába, az eredményen nem tudnak változtatni. A

negyedik percben ismét négy méterestől a bíró a magyarok ellen, de Schultze szabálytalanul lövi a labdát és a bíró nem adja meg a gólt.

De a magyar Németet sem, amit rögtön utána löv. Egy perc múlva Bózi viz alá nyomják, az újabb 4 méterestől Bózi beállítja a végeredményt.

A többi mérkőzések eredményei:

Belgium—Svédország 3:3 (2:1).

Csehszlovákia—Jugoszlávia 2:2 (2:0).

A vizipóló döntőjében a magyar csapat vasárnap Svédországgal játsza utolsó mérkőzését, mert Belgiummal már az előmérkőzések során találkozott és azt 5:1 arányban győzte le.

A döntőben tehát Magyarországnak már 4 pontja van, Németország két pontjával szemben. (Az előmérkőzésen Svédországot 6:3-ra verte).

A bajnokság sorsa a vasárnapi magyar—svéd mérkőzésen dől el véglegesen.

A magyar csapatnak egy döntetlen is elég ahhoz, hogy megnyerje a bajnokságot.

MARSEILLE. Kispest—OS Montpellier 3:3 (2:2).

TOURCING. Szeged FC—Tourcoing 2:0 (1:0).

NYITRA. Budai „11”—Nyitrai AC 4:0 (2:0).

BELGRÁD. VALOGATOTT LABDARUGÓCSAPATA Zágráb ellen 3:2 (2:2) arányban győzött.

PRAGA. Klano csapata nagy meglepetésre 3:2 (1:1) arányban verte a Slavia csapatát.

MA DÉLUTÁN BUKAREST-BEN a bécsi Admira a Juventus, vasárnap a Venus ellen játszik. Szombaton Theil, vasárnap dr. Morar Teofil lesz a bíró.

KOPENHÁGA. A bécsi Austria 8:1 (3:0) arányban győzött Kopenhága válogatottja ellen.

VASÁRNAP DÉLUTÁN olasz—magyar atlétikai viadal lesz Budapesten, mely az egész világ sportkörének érdeklődését felkeltette.

A ZILAHÍ UNIREA Zsibón mérkőzött az ottani Viktoria futbalcsapatával, amely ezalkalommal avatta fel a gróf Teleky Béla által ajándékozott futballpályáját. A mérkőzés mindvégig izgalmas és heves lefolyású volt és az Unirea végül 6:0 (3:0) arányban megérdemelten győzött. Az Unirea vasárnap a margittai Viktoriával mérkőzik, míg az Unirea B) csapata Szurdukon mér össze erejét az ottani csapattal.

Súlyos vereséget szenvedtek a romániai Davis Cup-játékosok Berlinben

Berlinből jelentik: A német—román Davis Cup-mérkőzés első napján mindkét romániai játékos súlyos vereséget szenvedett. Eredmények: Henckel—Schmiedt 6:1, 6:0 5:0. Von Cnam—Hamburger 6:1, 6:2, 6:3. Ma a párost, vasárnap az utolsó két egyest játszzák le. A mérkőzést ünnepélyes keretekben kezdték meg.

AZ ÉSZAKI LIGA KÖZGYŰLÉSE vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik a szövetség hivatalos helyiségében (P. Unirii, Bánffy-palota.)

—ORSZÁGOS VÁSAR SARMASÁGON. A szilágymegyei Sarmaság községben az országos vásárt augusztus 22-én és 23-án tartják meg. Az első nap az állatvásárt, második nap pedig a kirakóvásárt rendezik.

Társadalmi élet

(—) A nagyszerűen fedett és átala-
kitott Sigmond (volt Zajzon) kert-
ben, Cal. Motilor 30. szám alatt lesz
megtartva a cluji Magánalkalmazot-
tak nyári táncmulatsága. Óriási nagy
tombola, szerpentin és konfetti csata.
A mulatság tekintet nélkül az időre,
miután jól fedett helyiség áll rendel-
kezésre, minden körülmények között
meg lesz tartva. Belépti jegy ára 22
lej. A nyári mulatság szombaton, f.
hó 18-án este 9 órakor kezdődik.

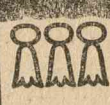
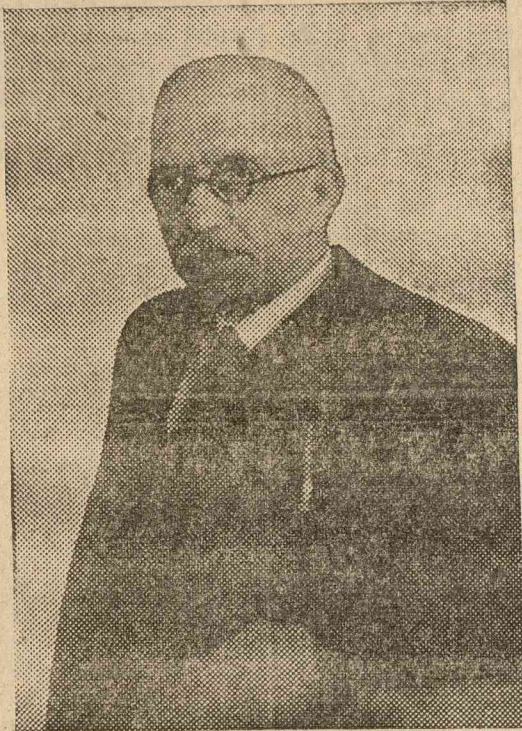
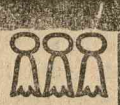
(—) A parasztkisasszony 3 felvo-
násos népszínmű kerül színre 26-án
este a kath. gimnázium disztermében
Réthely Ödön színművész rendezé-
sében. Özv. Göncölné szerepében Ré-
hely Ödönnével, aki évtizedekkel ez-
előtt vonult vissza a színpadtól. A
többi szerepekben Kolozsvár váloga-
tott műkedvelőivel. Fellépnek: Hukl
Böske, Szilágyiné Buszlay Mancsi,
Pap Józsefné, Ferenczy Rózsika,
Deák Annuska, Vass Rózsika, Papp
József, Salamon György, Goldstein
Ernő, Deutsch Dezső, Hatházy Béla,
Fajk József, Torday György, Tor-
day Lajos, Kászoni Dezső, Szokosán
József. Az előadás iránt városszerte
nagy az érdeklődés. Beléptidíj 15 és
20 lej.

Uj altruista kölcsönös
gyógyászati egyesület
Kolozsváron

(KOLOZSVÁR.) Az általános gaz-
dasági krízis e napjaiban egy házag-
potló és rendkívül fontos intézmény
alakult meg: az „Umanitatea” gyó-
gyászati és egészségápolási egyesület,
amely igen mérsékelt tagdíj ellenében
tagjainak díjtalanul elsőrangú szak-
orvosi kezelést és a szükséges gyógy-
szereket nyújtja. 8 kiváló specialista
orvos áll az egyesület szolgálatában,
akik a betegeket a szükséghez képest
és a betegség természete szerint, saját
rendelőjükből, vagy a beteg lakásán
kezelik. Az intézmény emberbaráti
alapokon létesült, amelyre éppen ma
a legnagyobb szükség van, amikor a
társadalom minden rétegében oly sok
az anyagiakkal küzködő családok
száma, amelyek nem bírják betegei-
ket a kellő orvosi szakkezelésben ré-
szesíteni és a szükséges gyógyszereket
beszerezni. Az egyesület irodája Str.
Memorandului 24.
szám alatt van, ahol mindenre nézve
részletes felvilágosítás nyerhető.

— Kilenc cseléddel ment kéj-
utazásra egy nyolctagu amerikai
család. A háztartási alkalmazottak
számának a világrekordját egy
southamptoni család állította fel.
Ez a nyolctagu család a napokban
nem kevesebb, mint kilenc cseléd
kíséretében indult el kéjutazásra
Amerikából. A családfőnek ugyan-
is két férfi cselédre volt szüksége a
saját személye kiszolgálására. Fele-
sége nem elégedett meg kevesebbel,
mint három női cseléddel. A legidő-
sebb leány mellett komorna, a leg-
idősebb fiu mellett pedig komornyik
foglaltoskodott. A két kisebb lány-
ra két nőrsz vigyázott, egy cseléd
pedig a legkisebb fiukat gondozta.

Közéleti emberek arcképcsarnoka

Kovács Dezső

a kolozsvári Ref. Kollégium ny. igazgatója

Magyarlápón született 1866-ban. A kolozsvári Ref. Kollégiumban ta-
nult. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, majd Bécsben kato-
nászkodott. 1891-ben, mint fiatal tanár került a Kollégiumba, amelynek
nemsokára igazgatója lett és több, mint 30 éven át, 1933-ig kiváló peda-
gógiai tudással vett élnéki részt a magyar jövőnk előkészítésében. Ebben
az időben egyébként Bródy Sándor keze alatt dolgozott az Erdélyi Hir-
adónál, majd Korbuly József lapjánál volt segédszerkesztő. Az „Újság”-
ban irodalmi értékű színikritikákat írt. Első elbeszéléskötetét „Trifolium”
címen Bede Jóbball és Fekete Nagy Bélával közösen adta ki. Ezt követ-
te „Apró komédiák” (elbeszélések) és „A dráma és regény határai” (es-
say). Legnépszerűbb munkája az „Apostolok és csavargók” és „Ballag
már a vén diák”, vidám novellák. Negyvenéves tanári működése alatt
szerzett humoros tapasztalatait „Kollégiumi történetek” címen most ren-
dezi sajtó alá.

Kovács Dezső kitartó és felmérhetetlen becsü nevelőmunkájával a
magyar ifjúság szellemének lelkiismeretes kiművelésével, melegen érző
szívvel és emberbaráti szeretetével kisebbségi közéletünk egyik legtisztel-
tebb és legrokonszenvesebb egyéniségévé küzdötte fel magát. Mint nagy-
tehetségű író és az Erdélyi Irodalmi Társaság alelnöke, örök időkre be-
véste nevét az erdélyi irodalom aranykönyvébe. Mély életbölcsessel,
Dickens-i humorról, tiszta magyarossággal és ragyogó jellemző erővel meg-
írt novellái révén a legkiválóbb íróművészek közé sorozható.

Opera-Mozgó

Vasárnap utoljára: Sylvia Sidney
világhírű filmje:

Pillangó

kisasszony

Rendezte:

Marion Gering

Gondoskodjon idejében jegyéről

Jön:

„1001. éjszaka meséje”

Ramon Novarro és Mirna Loy

Halálos bicskapárbaj
a vásárról hazatérő
cigányok között

(ZILAH.) A közel 20 főből álló
cigánycsoport a tasnádi nagyvásár-
ról jövet Perje községben állapodott
meg ahol az egyik korcsmában mu-
latozást rendeztek. Az italozás köz-
ben a cigányok összevesztek egy-
mással, mire előkerültek a bicskák
is. Elkeseredett harc fejlődött ki a
két tábor között, amelyben ép ny-
résztvettek az asszonyok, mint a fér-
fiak is. A harc hevében Rézműves
Pál és Sandi Róza nevű cigányasz-
szony olyan súlyos sérüléseket szen-
vedtek, hogy a küzdelem színhelyén
kiszenvedtek. A csendőrség a bicská-
zásban résztvevő társaságot: tizenkét
cigánylegényt és 4 cigányasszonyt le-
tartóztattak és átadták a zilahi
ügyészségnek.

Halálugrás a Niagara
vizesésbe

(NEWYORK.) Nem mindennapi
esetnek voltak szemtanúi tegnap an-
nak a drótkötélpálya vasutnak az
utasai, amelyik a Niagara vizesés
amerikai partjától a kanadai partig
vezet. A drótkötélpálya kocsija

tömvé volt férfi és női kirándu-
lókkal

s amikor a kis vonat a Niagara viz-
esés fölött elhaladt, egy fiatal nő ön-
gyilkossági szándékból

hirtelen a kocsí perronjára lé-
pett és beleugrott az óriási viz-
esés tajtékzó hullámaiba, ahol
percek alatt megfulladt.

A vizsgálat kiderítette, hogy a külö-
nös öngyilkosság áldozata Ruth Hy-
de Branford-ból (Pennsylvania) szár-
mazó urinő. Borzalmas tettének az
okát eddig még nem sikerült kinyo-
mozni.

Legujabb divat:
a tetoválás

Kisgyermek korunkban sokat gyö-
nyörködtünk — többnyire fogság-
ból hazakerült katonaviselt emberek
karján és mellén diszelgő tetovált
rajzokban. Különösen a tengerészek
között volt divat, azonban roman-
tikára hajlamos apacslegényeken is
sokszor látható kék-színű, nyíllal
átdöfött szív, vagy mosolygó női
arc.

Az utóbbi időben a mostanáig
nem a legjobb izlésre valló tetoválás
Anglia legelőkelőbb köreiből kezd
mindjobban elterjedni. Uri társasá-
gokban a hölgyek már nem estélyi
ruháját csodálják meg barátjaiknak,
hanom művészi kar-tetoválásait.

A napokban Londonban járt Fran-
cois Edmond Blanc, Páris egyik leg-
gazdagabb versenystállótulajdonosa
testvérével és sógornőjével, akik kar-
jukon fantasztikus tetovált figurák-
kal jelentek meg visszatérésük után a
párisi szalónokban.

Blanc ur jobbkarjára hatalmas an-
tilop fejet, a balra pedig egy kobra-
kigyót tetováltatott. Sógornője, aki
Murat hercegnő lánya, életnagyság-
nál jóval nagyobb méhrel díszítette
habkarját.

Érdekes, hogy ezt a divatot Páris-
ban is szívesen fogadták, mert más-
nap már rengeteg hölgyet lehetett te-
tovált karral látni.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy címmelküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznap megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Bejárónő, Kézpénz, Rentabil, Nyugdíjkepes, Jó állás, 10.000, Közepkoru, Pontos fizetek, Fialt ember 181, Pincemester, 700 lej, 52 éves, 100 jelígekre levelek vannak a kiadóban.

CURIR naponta közlekedik Cluj-Bukarest. Vállal mindenféle megbízást legmérsékeltébb díjazás mellett. „CURCOMIS“, P. M. Viteazul 33. Telefon: 821. (4926)

MISS Elisabeth a kiváló grafologus (jós) nő csak e hónap végéig marad még városunkban. Ki még eddig nem volt nála, úgy keresse fel, míg nem késő, mit megbánni sosem fogl! Ittléte óta rengeteg elismerő nyilatkozatok hangzottak el róla, a közönség minden rétegéből. Egyetlen látogatás bárkit meggyőz. P. Mihai Viteazul 15. (4947)

MEGISMERKEDNÉK 22-25 éves kimondottan finom lelkületű urileánnyal, aki szereti az irodalmat, esetleg foglalkozik is vele. Leveleket „Szöke“ jelíge a kiadóba kérek. (4969)

INTELL. Wienerin, Sucht ehrl. bekenntshaft eines intell. Offiziers. „August“ an die Redaktion. (4964)

28 ÉVES önálló iparos megismerkedne házasság céljából egy olyan hozzáillő, szolid leánnyal, aki némi kézpénzhozománnyal rendelkezik. Leveleket „Korrekt“ jelíge a kiadóba. (4955)

ASSZONYOM, Regele Ferdinand 129. Jöslása ezidáig bevált, mely bámulatba ejt még ma is igaz mondanása, sok bajtól mentett meg, melyet ezuton köszönök és bárkinek bátran ajánlom. Török József, Căramidarilor 145. (4940)

ADÁS-VÉTEL

VESZEK, ELADOK butorokat. Beraktározásokat olcsón vállalom, azokra pénzt folyósítok. Rosenberger, Calea Victoriei 25. (4433)

ELADÓ perzsa szövőszék, tölgyfa pinceajtó, szép prémes női télikabát. Str. Florilor 13. (4826)

ÜZEMKÉPES Dkv. motorbicikli eladó Czágánál, Str. Dacia 7. sz. (4965)

ADÓSSÁGGAL terhelt, jövedelmező házat veszek belvároshoz közel 40 ezer lej kézpénz és kétezer lej törlesztéssel. Ügynökök díjazva. Cim a kiadóban. (4963)

MOTORKERÉKPÁR üzemképes állapotban olcsón eladó. Gh. Baritiu 22. Sofför-iskola. (4961)

EGY nagy szobából álló új téglaház bankteherrel sürgősen eladó. Pop Zenobia 2. Alverna-ut. felé. (4820)

AUTÓ „Ford“ 4 üléses nyitott és egy 2 üléses Sport csukott eladó. Jámbor, C. Motilor 59. (4941)

PÉKSEG adómentes eladó. Mérszárszéknek alkalmas területtel. Str. Chintăului 88. (4944)

ELADÓ új család: ház nagy terlekkel, befejezetlenül, de lakható állapotban. Str. Mărăsești 30a. sz. (4951)

ELADÓ olcsón belvárosi családi ház. Cim a kiadóban. (4959)

1930 ÉVI 4-500 dolláros Albina betétkönyvre vevő kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít. (4972)

2 ÚJ családi ház nagyon nagy kertekkel eladó. Egyik 60.000 lej, a másik 65.000 lej. Értekezni Szamosfalvi-ut elején, Cimpian-körsema mellett 5. szám. (4970)

„Ursus“ büffé

P. Unirii 19. Telefon 611.

A gyulafehérvári róm. kath. püspökség legfinomabb **fajborai**: rózsamál, rainai rizling és galdi kifogástalan minőségben, **kicsiben és nagyban** a legjutányosabban csak itt kaphatók. **Ehrlich Ernő**, egyedárusító.

Ugyanott legprimább házi érett szászszalonna is kapható.

JÓKARBAN levő üzletberendezés eladó. Érdeklődni telefon 504 alatt. (4925)

PESTI HIRLAP KÖNYVEL, Színes Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használt, de csak jó állapotban vesz a CULTURA ANTIKVIÁRIUM Cluj, Str. Memorandului 4., hátul az udvarban. (2143)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

SZIVATTYÚPUMPÁT, kézít, jó állapotban megvételre keresek. Bádogosműhely, Str. Cipariu 5. (4889)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz“ eladó. Cim a kiadóban. (4385)

SZESZGYÁRBAN, vagy szilva, gyümölcs, esővíz gyűjtésre alkalmas nagy kád és bordók eladók. Italüzlet Regele Ferdinand 33. (4891)

HÁZHELY eladó. Str. Banatului 64. Értekezni vasárnap 10-2-ig. (4905)

ÜZEMKÉPES állapotban levő Fargo és Chevrolet teherautó olcsón eladó. Unirea-garage. (4910)

ILONA-napra olcsó cserepes és levágott virágok. Csokrokot, koszorukat díszes kivitelben készítünk. Griger műkertész, Str. Dorobantilor 39. sz. (4908)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cim a kiadóban (4726)

ÜZEMKÉPES Chevrolet teherautót vennék. Cimeket a kiadóba kérek. (4881)

AUTOBUSZ eladó, jókarban, üzemképes, 28 típusu, 20 üléses, 32-6 hátsó gummival, teherkarrosszériával is. Lazar Farks, Dej. (4835)

SZEKRÉNYEK, ebédlőkredencek, szalagarnitúra, fehér háló, sztalok, székek és egyéb butorok olcsón eladók. Decebal 3. (4854)

EGY 10-es telefon központ és két telefon apparát eladó. Ékszerkereskedelmi R. T. fiókja. Str. Iuliu Maniu 8. (4921)

KÉT ablak eladó. Reg. Maria 42. Házmaster. (4911)

NÉHÁNY igen szép prezszóanyag jutányosan eladó. Saguna 7. Földszint balra. Weisz. (4912)

SZÉKEK náddal való befonáshoz szakmunkást keres. Ugyanott 12 méter hosszú lefolyó csínek csatorna eladó. Stroescu 11/a. (4913)

ÉKSZERESZ pulitcausa eladó. Értekezni Spitz lakatosnál. Str. Gheorghe Baritiu 4. (4920)

ELADÓ házakat és kölcsönt közvetítek elsőhelyre belvárosi házakra. Dunky, Str. Babes 19. (4927)

SIMONFFYGYÁR épületei október hóban lebontásra eladók. Avram Iancu 60. (4928)

EGY jó Wirth zongora eladó. Értekezni a kiadóban. (4929)

EGY Roesler pianino eladó. Calea Regele Ferdinand 40. (4931)

RÁDIO elsőrangú 4+1 lámpás Lumofon hálózati készülék olcsón eladó. Fülöp fodrász, Cal. Regele Ferdinand 17. (4865)

SZEKRÉNYES fodrász berendezés három tükrös eladó. Fodrász tanuló főlvétetik. Pata 2. Frizeria. (4932)

ELADÓ ház, mely áll 2x2 szoba konyha, fürdőszoba és egy kis szoba konyhából. Felescului 53. Értekezni Cal. Motilor 86. (4935)

ELADÓ új ház két szobával, nyári konyha, pince, víz, villanyval 60.000. Str. Remins 15. Hirsch telep. (4914)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha elő- és fürdőszoba, veranda és peiz új házban autóbussz vonalon kiadó azonnalra. Aron Florian 30. (4967)

KIADÓ üres szoba mosdóval, szeptember 1-ére. Str. Radu 1. (Óvár.) (4953)

EGYEDÜLÁLLÓ nő teljes ellátást adna 40-50 éves szerény uriembernek. Cim a kiadóban. (4899)

EGY szoba és konyha kiadó a Bőrgyár mellett. Str. Livezi 63. sz. (4945)

SZOBA, konyha, verandás lakás kiadó. Str. Aurel Isac 40. (4946)

KÜLÖNBEJÁRATU udvari butorozott szoba kiadó azonnalra. C. Motilor 81. (4879)

KIADÓ Memorandului-ucca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

ISKOLÁS FIUK kath. és ref. gimnázium mellett teljes ellátást kaphatnak szerény díjazás mellett terményben is. Cim a kiadóban. (4833)

VOLT cukrászda üzlethelyiség főútvonalon jutányosan kiadó. Cim a kiadóban. (4888)

SZEP tiszta szobába keresek urimő lakótársnőt. Str. Londrei 30. I. em. (4859)

DOROBANTILOR 19. alatt butorozatlan uccai szoba vízkagylóval benne, kiadó. Megtekinthető bármikor. Értekezni 3-4 között. (4858)

KÉTSZOBA, konyha, előszobás lakás azonnal kiadó fürdőszobahasználattal. Legiunei Ardelene 18. sz. (4938)

BELVÁROSBAN több nagy helyiség gyárnak, vendéglőnek, vagy üzemnek, stb. olcsón kiadó. Értekezni str. Iuliu Maniu 8. (4919)

SZOBA, konyha, mellékhelyiségekkel szept. 1-re kiadó. Metropol háta mögött. Str. Maloasă 17. (4933)

BŐRGYÁR mellett 1-2 szobás lakás kiadó. Str. Livezi 63. (4769)

TISZTVISELŐTELEPEN 2 szoba, fürdőszobás, napfényes villakakás kiadó. Bolintineanu 16. emelet. (4752)

KIADÓ 3 vagy 4 szobás modern lakás novemberre. Mihai Viteazul 39. (4930)

LAKÁST KERES

SZOBA, konyhas külön telket keresek. „Előre fizetek“ jelíge a kiadóba. (4960)

SZERÉNYIGÉNYŰ zenekonzeratóriumi növedékleány a belvárosban szeptember 1-re szobát és teljes ellátást keres. Cim a kiadóban. (4966)

MAGÁNOS tisztviselőnő keres egy szobát kicsi konyhával. Október 1-től, belvárostól nem messze. Ajánlatokat ármegjelöléssel Borbély Anna Cluj, postrestant. (4950)

ÁLLÁST KAPHAT

20.000 LEJ kézpénz granciával keresek nőt, vagy férfit raktárkezeléshez. Cimeket „2500 havi fizetés“ jelíge a kiadóba kérek. (4942)

VARRÓLÁNYOKAT, kik kötöttáru szakmában gyakorlottak, keresek. „Texta“ Stroescu 7. (4943)

(Folytatása a negyedik oldalon.)

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

üres társulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

A világot lenéző aranyhegyen tizenkét ember ül, aki a mellényzsebéből kifizethetné az államok minden adósságát

A mamutvagyonok hazájában, az Egyesült Államokban évről-évre elkészítik a világ leggazdagabb embereinek a statisztikáját és végül is megállapítják, hogy a mutakozó vagyoneltolódások után ki az a tizenkét ember, aki a világ legnagyobb vagyonainak az ura.

A NAGY J. D. A LEGÖREGGEBB ÉS LEGGAZDAGABB

Igy nevezik Amerikában John Davison Rockefellert, aki három alapon is „primus inter pares”, mert ő a leggazdagabb, ő a legöregebb és ő szerepel legrégebben ebben a rangsorban. Vagyonáról pontos kimutatást még az amerikai statisztika sem adhat, mindenesetre az egymilliárd dollár körül mozog. E pillanatban valószínűleg sokkal több, de lehet, hogy valami csekéllyel kevesebb. Hogy mennyi, azt ő maga sem tudja pontosan. Karrierjét ma már az egész világ ismeri: mint inas kezdte, első millióit petróleumon szerezte és vagyona ugyszólván megrázkódtatások nélkül egyre nőtt. Már esztendőnk óta visszavonult óriási arányú vállalatának a vezetésétől és eddig az adatszerű kimutatások szerint 500 millió dollárt adományozott jótékonyági és tudományos célokra. Az idén tavasszal töltötte be 95. élet évét, de még mindig mindennap golfozik.

AKI EGY NAPON SZÜLETETT VILMOS CSÁSZÁRRAL

Az ifjabb Rockefellert becézik így az amerikai sportársadalomban, épp olyan kedvenc, mint az angol sportköröknek a walesi herceg. Eddig 13 ezer sportversenyen vett részt. Fiataltabb korában, mint versenyző, később mint mecénás és drukker. Pontosan egy évben, egy hónapban és egy napon született Vilmos császárral. 1895-ben vette át apja vállalatának a vezetését és a legújabb statisztikai adatok szerint a világ második leggazdagabb embere, apjával együtt annyi vagyonuk van, mint az utánuk következő nyolc multimilliárdosnak együtt.

HARMADIK HELYEZETTE A MILLIOMOSOK VERSENYÉNEK

A barodai maharadzsa, aki vagyona méreteinek az alapján egyszerűen harmadik helyezette lett a milliomosok versenyének, a párisi világkiállítás tényleg legszembetűnőbb esernyőgyűjtője. Felbecsülhetetlen értékű kastélyában külön esernyőmuzeumot rendezett be, amelyben többek között Wilson volt amerikai elnök és Anna Pavlova, minden idők leghíresebb táncprimadonnája esernyője is szerepel.

Ő India leggazdagabb fejedelme és nemrégiben feltárt kincseskamráival annyira megsaporodott milliósainak a száma, hogy a leggazdagabbak között is az élre került. Mult esztendő óta egy cigányzenekart szerződttetett udvarához, amelynek specialitása az, hogy női karmestere van, aki mint a világ első női cigánypr-

mása, nagyobb fizetést kap, mint Greta Garbo.

A REGÉNYELETŰ FORD, MINT „BÉKEBÁRKÁS”

A regényes életű Henry Ford 1915-ben kapta ezt az előnevet, amikor „békebarkát” indított Európába, hogy véget vessen a világháborúnak. A hajó, amelyen pacifisták, fantaszták, nők és riporterek utaztak, sohasem érkezett meg és az egész akció tragikomikus véget ért. A történet ugyanis, hogy a hajó utasai olyan ádáz békebarátok voltak, hogy a pacifizmusban halálosan összeveszték és irdatlan harcba bonyolódtak. Ford tehetségét különösen Edison ismerte fel s karrierje azzal kezdődött, hogy a nagy feltaláló detroiti gyárában kapott mérnöki munkát. Néhány év múlva, 1899-ben önállósította magát és maga gyártotta gépkocsijaival elárasztotta az egész világot. 1913-ban rátért a versenykocsigyártásra is, ami olyan hasznos hajtó üzletnek bizonyult, hogy vagyona ugrásszerűen növekedett és ma megközelítőleg 700 millió dollár. A háboru alatt üzemeit részben hadianyaggyártásra igazította át, a háboru után pedig ráfeküdt a repülőgépgyártásra is. Harminchat gyárában naponta 8750 gépkocsit állítanak elő. Hatalmas gyártelepén a gigantikus épülettömbök között még ma is ott áll az a kis kunyhó, amelyben 1867-ig mint földhözragadt szegény emberek gyermeke született.

CSAK HAVI HUSZEZER DOLLÁR ZSEBPÉNZ

Ez nem női név, hanem Ford fiának, a Ford-sportkocsi konstruktorjának a neve. Vagyonának egy részét apjától, Fordtól kapta ajándékképpen, de néhány esztendő alatt az ajándékot úgy megszorozta, hogy a milliomosok ranglistájának hatodik helyére került. Maga is szenvedélyes sportember és idealizmusára jellemző adat, hogy amikor még mint ifjú mérnök, apja gyárában dolgozott, fizetése egyáltalán nem volt és csupán havi 20.000 dollár zsebpénzt kapott. Ebből a csekéllyel is meg tudott élni, olyan szerény volt.

A TITOKZATOS KARVALY KÉPŰ VEZÉRŐRDÓG

Egy angol lap nevezte el így Zacharov Bazilt, a titokzatos karvalyképű aggastyánt, a világháboru hiénáját, akinek minden fillérjéhez millió ember vére tapad. Ez az évek óta haldokló aggastyán, mint az angol Vickers-cég tisztviselője indult el a karrier útján. Előbb a kis egzotikus államok titkos fegyverszállítója lett, a világháboruban már egész Angliát, Franciaországot és Amerikát ő látta el nyílt és titkos uton fegyverekkel. Vagyonának alapja a háboru, a vér és a halál. Mielőtt megkezdte a milomosodás útját, ügynök, pincér, portás, szállodai kifutófiú és Athénben tüzoltó volt. Egyesek szerint ez utóbbi foglalkozásával kapcsolatos piromániája, amely a nagy világegés alkalmával tombolta ki magát.

AZ ANTANTKÖLCSONOK FINANSZIROZÓJA

John Pierpont Morgan 40 millió

márka örökségével lett a világ legnagyobb bankjának a vezérigazgatója és tulajdonosa. A vagyon tulajdonképpen megalapítója a nagyapja volt, aki vagyonának alapjait egy ritka bélyeg árából szerezte. A háboru alatt Morgan képviselte Amerikában Anglia pénzügyi érdekeit és ő plesszirozta az antantkölcsonokat is. 1914-ben Oroszországnak 12 millió, 1915-ben Franciaországnak 50 millió dollárt kölcsönzött és a szövetséges hatalmak 500 millió dolláros nagy kölcsönének jelentékeny részét is ő nyújtotta. 1932-ben suttogások rámadtak körülötte és csakhamar kiderült, hogy mérhetetlen vagyona után három év óta nem fizet adót. Adócsalás címén eljárás is indult ellene, amelynek során kiderült, hogy az amerikai politikai és közélet legbefolyásosabb tényezőinek árfolyamon alul lekötélezési céllal részvényeket adott. Arról is híres, hogy ő okozta a belga Löwenstein és a svéd Kreuger Ivar bukását és halálát.

A MILLIOMOS REMETE

II. Vilmos császár, aki évek óta doorni kastélyában visszavonulva mereng egykori világbíró terveinek bukásán, az amerikai statisztika szerint még ma is a világ tizedik leggazdagabb embere. Vagyonának nagy részét Hohenzollern őseitől örökölte, de a vagyon, a szerencse éveiben szinte önmagától gyarapodott. Az amerikai sajtóban még ma is sűrűn bukkannak fel hírek arról, hogy II. Vilmos fia javára lemond trónigényéről és nincs messze az az idő, amikor visszatér Németországba.

A DÖMPING MÁGNÁS

Mitsui báró, aki egész Japánt behálózó kereskedelmi vállalatának több mint 200 ezer embert foglalkoztat, másfélszer évre tudja visszavezetni nemességét. Vállalatának 100 millió dollár saját tőkéje és 48 millió dollár tartaléka van. A vállalat székhelye London és Mitsui báró őseinek hagyományos elvei szerint minden munkás bizonyos részesedést kap a nyereségből. Báró Mitsui legutóbb dömpingórákkal árasztotta el a világot és ezen olyan óriási jövedelmet szerzett, hogy bekerült a „tizenkettők” listájának nyolcadik helyére. Vállalatának, illetve alkalmazottainak szociális érdekeiről külön osztály gondoskodik.

A KINCSTÁRI KINCSES ÁLLAMTITKÁR

Andrew Mellon először 1921-ben lett kincstári államtitkár és azóta háromszor hívták meg erre a pozícióra. Vagyonát különböző ipari és kereskedelmi vállalkozásokból szerezte. Coolidge elnök mandátumának lejárta után a republikánus párt elnökének delegálta és a Hoover és Schmidt közötti küzdelemben az ő visszalépése folytán szerezte meg Hoover a győzelmet. Volt londoni nagykövet is. Életrajzírói szerint Skóciában mint telekügynök, zsebében 12 centtel kezdte meg közzéadásai pályafutását. Világhírű képgyűjteménye megér 500 millió dollárt. Az utóbbi időben peches szériában van, Rooseveltt purifikációs

Ha izzad

keze, lába, hónalja

SUDEOL

Kapható: kenőcsöt használjon.
drogueriában és gyógyszerárban.

hadjárata során 12 millió dolláros adócsalással vádolták meg. Az ügy még nincs elintézve.

EGY SZEGÉNY MILLIARDOS

Az 1933-as statisztikában szerepel először Simon Patino, akiről egy adórovancsolás kapcsán derült ki, hogy vagyona, saját bevallása szerint 600 millió dollárt is megér. Furcsa tréfája a sorsnak, hogy ő maga mint segélydíjas adóellenőr kezdte el pályafutását. Meggazdagodásának regényes története azzal kezdődött, hogy amikor egy lapazi ember nem tudta megfizetni adóját, a bolíviai hegyekben lévő földjét ajánlotta fel zálogul. Patino a 25 font tartozás ellenében, amelyet magára vállalt, átvette a birtokot, de rájöttek a dologra és elcsapták hivatalából. Nem sokkal utóbb kiderült, hogy a 25 fontért szerzett föld alatt a világ leggazdagabb cinkbányája rejtőzik. Patino később politikai karriert is csinált, bolíviai nagykövet lett, egyik fiának hercegnő lett a felesége, idősebb leányát egy spanyol grand vette el, ifjabb leánya még hajadon, hozománya alig 40 millió frank. Férjhez fog menni.

DIPLOMAVAL IS LEHET KARRIERT CSINÁLNI

Robert Paterson Lamont, mint műegyetemi hallgató, 1892-ben egy képkiállítás kapcsán vállalta a képkeretezéseket. Akkor nevezték el simplex boynak. Később mérnöki diplomát szerzett és az a vállalat, amelynek kezdetben szerény alkalmazottja volt, 1912-ben őt választotta elnökévé. Rohamos meggazdagodása ugyancsak a háborúval kapcsolatos, 1917-ben az USA tüzérségi beszerzési hivatalának lett az igazgatója, 1929-ben pedig Hoover kereskedelmi minisztere. A világ tizenkét leggazdagabb embere közül ő a második, akinek diplomája van.

— Öt év óta járja a földet egy kínai világjáró. Érdekes vendége volt a napokban az angol fővárosnak: Ciong-Shianghin kínai fiatalember, aki öt évvel ezelőtt indult el gyalog a kínai Kantonból, hogy világgörüljáró utat tegyen s gyalog érhesse el a nyolc évvel ezelőtt Peruban, illetve ennek fővárosában, Limában elhalt édes atyja sírját. A fanatikus kínait páratlanul merész és fárasztó vándorutjára ere detileg tizenhat barátja kísérte el, akikkel együtt Kalifornián, Panamán, Columbián és Equadoron keresztül gyalogolt Peru felé. Kísérői azonban nem bírták az öt évig tartó rettenetes utat s egymás után dőltek ki mellőle, úgy, hogy Ciong csak egyedül érkezett Limába. Miután atyja sírját meglátogatta, Peruból az Andokon keresztül Braziliába jutott s innen már hajón Londonba érkezett. A kínai világjáró most Európát akarja gyalog beutazni. Azután Ázsian keresztül tér vissza hazájába.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Nagy kettős műsor: 2 film egy helyért. Parter 20, emelet 15 lej. I. *Tét egy emberfej.* Először Kolozsvárt. Premier. Főszerepben: Inkis Inoff. II. *A forróvérű páros.* Főszerepben: Jan Kiepura, Brigitte Helm. Vasárnap délelőtti 11 órákor matiné 10 lej. Főszerepben: Inkis Inoff.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap: *Pillangó kisasszony.* Sylvia Sidney világfilmje. Partnere Cary Grant. Rendezte: Marion Gernig. Jön: *1001 éjszaka meséje.* Ramon Novarro és Mirna Loy.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: *Tánc és szerelem.* Főszerepben: Thelma Todd, Ginger Rogers és a Ziegfeld görök.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 7 és 9 órákor: *A halál sugar (vagy Chandu).* Orientális nagy kálitáru kalanddráma. *A Hindu sirenél* testvérfilmje. Főszerepben: Lugos Béla, Edmond Lowe és June Vasek. Műsor előtt dupla Híradó.

Vasárnap, augusztus 19-én a terem elfoglalása miatt: *nincs előadás.* Hétfőn, kedden és szerdán 5, 7 és 9 órákor: *A halál sugar.*

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: *Segtség!* Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepekben: Coloradó ördöge, George O'Brien, El Brendel, Claire Trevor. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej. Vasárnap délelőtti 11 órákor *Matiné.*

TEKE-SPORT

Eredmények a tekézősportban: Olimpia—Corvin, 12 játékos, 168:166. Hargita—Bohém, 11 játékos, 115:95. Meteor—Oituz, 12 játékos, 143:141. (Székely, Kraft szépen játszottak). Gloria—Sport, 15 játékos, 173:139. Sparta—Solid, 12 játékos, 138:122. — *Tekéző naptár.* Augusztus 18—19. Zalaú Unirea háziversenyt rendez tagjai részére 8 szép díjért. A tagok közötti erős küzdelem lesz. A szépen fejlődő tekéző egyesület agilis vezetősége minden utat megkeres ambiciózus tagjainak a fejlődéséhez. — Vasárnap délelőtti 9 órákor Matador csikók tréningje a Simon-pályán. Délelőtti 10 órákor az Iris versenye a CFR 33. tárgumuresi csapattal a Nagy I.-pályán. Délután Hercules—Jóbarát versenye a Moderna-pályán a CFR 33. csapatával. Egeresi UEA (Uzina Electrica Aghres) megy Globus (Huedn) meghívására. — Hétfőn: Gloria—FTC. Oltean-pálya. UEC—Matador az UEC-pályán. Kedd: Bátya—Remény, Turós-pálya. Gloria—Kombinált, az Oltean-pályán. — *Hivatalos rész.* Az újonnan alakult NTK (Clujul Gimnastic Aiud) nagyenyedi tekézőcsapat Nagyenyed székhelyén, 19 alapító taggal és a következő vezetőséggel: Elnök: dr. Harmath Ioan, alelnök Mészáros István, titkár Fenichli Arthur, csapatkapitány Unghy Mihály, pénztáros Geréd Dávid, ellenőrök Veisz Andrei és Mihai Ludovic. Aiud sporttelepén szövetségi méretű pálya van. *Móricz, pres. adm. Boros, secr. gen.*

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre d. e. 11 óráig a kiadóhivatalban lehet feladni.

ÁLLÁST KAPHAT

TANULÓLANYT női ruha varrásra felveszek. Str. Gen. Berthelot 6. sz. (4948)

FŐZNI tudó mindenest keres, idősebbet Park szálloda. (4957)

TAXATÖR vidéki utóbuszon készpénz garanciával felvétetik. Cím: „Mercator“ Cal. Victoriei 20. (4958)

ELSŐRENDÜ gépvikolót keresünk azonnalra. Ajánlatokat Intre prinderile S. Filderman Bacău címre küldendők. (4352)

ÜGYES ügynököket keresünk magas díjazás mellett ruhafestés és tisztítás gyűjtésére. Szakmunkában jártasak előnyben. „Cristal“ ruhafestő gyár, str. Moldovei 15. sz. (4922)

JÓ fazekas felvétetik, ugyanott egy formázó kályhás is, ki szépen tud rakni. Cím: Szegedi, Ludus. (4936)

ÁLLÁST KERES

10.000 LEJ készpénz garanciával biztos megélhetést nyújtó raktárnok, vagy egyéb bizalmi állást keresek. Cím a kiadóban. (4863)

OKL. KOZMETIKUSNÓ, 4 nyelven beszél, állást keres. Privátkezeléseket jutányosan vállal. Str. Sam. Minu 10. (4923)

GYAKORLOTT pénztárnoknő kaucióval állást keres. „Szept-1-re“ jelígre. (4918)

LEÉPÍTETT középkori tisztviselő elvállal házgondnoki, raktárnoki, könyvelői, vagy bármily bizalmi állást. Megkeresést, Garanciával is jelígre kér. (4952)

URIASSZONY, ki varrni is tud és a házi teendők minden ágában jártas, házvezetőnőek ajánlkozik. Címeket „Kényszerült helyzet“ jelígre a kiadóba. (4707)

KÜLÖNFÉLÉK

LEGUJABBAN Erzsébet-füdőben gőz férfiakkal: vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön délelőtti, péntek, szombat egész nap. Gőz nőknek Hétfő, szerda, csütörtök délután. Kádfürdő. Nyitva mindennap reggel 5-től este 9-ig. (4898)

HAT HÓNAPIG szép hullámos lesz a haja, ha azt **MATILÁK** nőifodrásznál készítteti részletfizetés mellett. Piata Unirii 12. (4408)

SIRKOSZORU, sírcsokor rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron, Str. Fantaneli 3. 4744.

TEKÉZŐ SPORTOLÓK FIGYELMEBE! A Simon-féle tekepálya str. Gruia 40. (a Kozmuca szanatórium mellett) a legkellősebb szórakozási hely. Modern tekepálya. Nyári és téli kerthelyiség. Meleg konyha. Fajborok. Olcsó árak mellett a legpontosabb kiszolgálás. Állandó elsőrendű cigányzene. (4915)

PÉNZES társat keres fiatal asszony rentabilis vállalkozáshoz. Értekezni C. Motilor 53. Szatmáriknál 2—4 óráig. (4934)

Szavanként 1 Lei, vagy nagyobb betűvel 2 Lei. Jeligés, vagy nélküli hirdetések kezelési díja 1 Lei.

TÁRS kerestetik 50.000 lejjel egy nagy szükségleti cikk gyártáshoz. Befektetett tőke biztosítva. Ajánlatok kéretnek „Rentabil“ jelígre a kiadóhivatalba. (4909)

MAGANYOS férfi fűző szalonba kevés tőkével rendelkező női társat keres. Cím a kiadóban. (4937)

ELVESZETT arany jeggyűrű. Jenő bevessett névvel. Kérem a megtalálót, hogy juttatja el ellenében hozza el P. Carolina 6. özv. Rózsához. (4924)

CSUNYA, elhanyagolt, szeplős májfoltos, pattanásos, ráncos arcborít legújabb módszerrel teljesen rendbehozzák az „UNIVERSO“ kozmetikai szalonban. Piata Unirii 13. sz. (4619)

VILLANYONDOLALÁS kartellban is legolcsóbb. Venus szalon, Str. N. Jorga 11a. Többi árak változatlanok. (4939)

TABOVITS kalapszalon, Piata Unirii 15., volt Meinl üzletbe költözött át. (4949)

Nagyenyedi **MAÁR**-féle gyümölcsfák megrendelhetők Tóthnál, Dorobantior 74. Ugyanott **EPERPALÁNTÁK** több fajban olcsón kaphatók. (4954)

NE SZALASSZA EL SZERENCSÉJÉT és vásároljon egy temesvári Mentő sorsjegyet. Huzás szeptember 9-én. Főnyeremény 250 ezer lej. Sorsjegyet vásárolhat minden trafikban és sorsjegyügynöknél. Erdélyi főelárusító Economia S. A. Succ. Cluj, Piata Unirii 23. (4956)

EGÉSZSÉGES, fiatal szoptatós dajkát keres uricsalád. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (4896)

VASHID közelében találtunk egy kis kulcseszmót. Átvehető a kiadóhivatalban. (4971)

Darabokra vágták s a vízbe dobták áldozatukat a macedon politikai gyilkosok

(SZÓFIA.) Borzalmas leletre bukkant tegnap reggel az egyik csendőrzőr Bulgária fővárosában. A Morava hidja alatt nyitottszájú zsákban már oszlásnak induló hullát találtak, amely

a bonctan szabályai szerint szabályosan darabokra volt vágva.

Belsőrészei, agyvelje, szemei hiányoztak a hullának.

A hatósági orvos megállapítása szerint a 35 évesnek látszó férfit körülbelül

egy héttel ezelőtt ölték meg a fejére irányított kemény, tompa tárgytól eredő ütéstől.

A gyilkosság után a hullát valószínűleg

jégkamrában, marószóda között tartották.

Egyes szemtanúk állítása szerint a hullát tartalmazó zsákot előző este dobták a hid alá,

valószínűleg azért, hogy ne találják meg a gyilkos lakását, mert a gyilkos bizonyára attól félt, hogy a macedon terrorista szervezetek tagjainál tartott házkutatások alkalmával az ő lakását is felbolgatták a hatósági közegek.

TIGRIS

A KELEPCEBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(60)

— És hogyan kapta Illing ur Viktória-keresztet? — érdeklődött, mert félt, hogy Parker szidja az asszonyokat és Mings nem akarta, hogy tönkretegyék az illúzióit, amelyek gyökeret vertek a lelkében, mióta Swalesét jobban megismerte.

Parker örült, hogy ilyen jó hallgatóra talált és hosszú hősköltevényeket zengett a gazdájáról. Mikor pedig Bob szegyenkezve és némi szépitással bevallotta, hogy őt Illing terítette vissza a jó utra és így nemcsak testét, de a lelkét is megmentette, Parker egészen érzékenyült. Teljesen kegyeibe fogadta a kis embert és mikor a detektiv hazaérkezett, sugárzó arccal jelentette, hogy Mings ur már régen várja.

— De nagyon jól elbeszélgettünk, — mondta jelentősen.

— Nagyon örülök neki, — Illing barátságosan megveregette Parker vállát — küldje ide, hadd beszéljek a fejével.

Gyorsan elmesélte az ámuló Mingsnek, hogy mi mindent vészelt, aztán kis üveget vett elő a zsebéből és gondosan írásztala fiókiába zárta.

— Megvannak még a betörőszerszámok, Bob? — kérdezte feltekintve. A kis ember elképedve meredt rá. — Mert ha nem volnának meg, szerezzen holnapra teljes felszerelést — mondta és nevetve nézett Bob elképedt arcába. — Igen, igen holnap este együtt fogunk betörni, — folytatta egykedvűen — majd meglátja, milyen jó betörő vészelt el bennem. Ne legyen olyan rémült, — biztatta — gondoskodom róla, hogy ne lehessenek meg bennünket munka közben. Ez legalább mind a kettőnk számára újdonság lesz, mert azt hiszem, maga nem tört még be eddig rendőri segédlet mellett, — tette hozzá vidám nevetéssel.

XVI. FEJEZET

Richard hosszú, karcsú sportkosija és a nagy Rolls-Royce megint egymás mellett álltak és Richard minden ékesszólását összeszedte, hogy Lucast rábírra, jöjjön el csütörtökön Olburn Hillbe teára, de a színesz mindig csak azt hajtogatta:

— Nem megyek, nem hagyom magamat csapdába csalni.

Hogy mégis rábírra, Illing megmutatta neki a letétjegyet és ekkor, a detektivnek fogalma sem volt, hogyan történhetett, mintha valahonnan messziről Parker figyelmeztető hangját hallotta volna, mikor Lucas váratlanul a torkának ugrott. Richard fojtott kiáltással ugrott fel és orron ütötte Parkert, aki rémülten nézett rá.

— Bocsanatot kérek, uram, — mentegetőzött — de olyan mélyen aludt, hogy meg kellett ráznom.

Illing egy pillanatig értelmetlenül nézett rá, aztán lenevette magát.

— Rosszat álmodtam, Parker — mondta — nagyon megütöttem, öreg fiu?

(Folytatjuk.)

HIREK

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőrforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus. 19. Vasárnap.
Róm. kath. Lajos p. Prof.
Ludwig v. T. Gör. kath. St. Andrei
Sztratiat. Izr. 8. Eul.

JÓESTÉT!

HENCEGÉS

Férj: Annyit keresek, hogy nem-
csak téged, hanem egy másik nőt is
el tudnék tartani.

Feleség: Igen! Akkor majd irok a
mamának, hogy költözzék hoz-
záink...

KIADÓ LAKÁS

Hölgy: Még van egy kiadó szo-
bám, fiatalur. Ezer lej havonkénti
nagyon szép leányszoba...

Fiatalember: Ezer lej? Nem sok,
feltéve, ha a leány csinos...

PRÁTIKUS HAZASSÁG

— Hallom, hogy a fivére ismét
megnősült és az első felesége hugát
vette el.

— Igen, Pratikus ember az én
fivérem: nem akarta, hogy új anyó-
sa legyen...

LEVÉL

Anya: Mit csinálsz. Adika? Egé-
szem összetintázod a tiszta papírt.

Adika: Levelet irok Évikének.

Anya: De hiszen még nem tudsz
írni!

Adika: Nem baj. Évike sem tud
még olvasni...

RÁDIOELLENŐRZÉS

— Maga nem jelentette be a rá-
dióját. Egész nap hallani a hangszó-
rót!

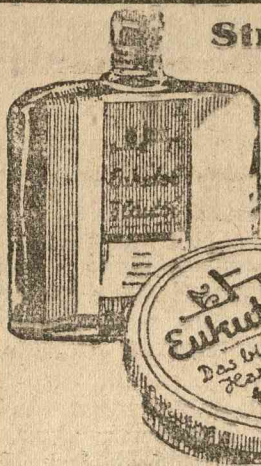
— Az nem rádió, kérem, hanem
a feleségem...

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelentése
szerint északi, északnyugati légáram-
lás, helyenként eső, sőt záporoszerű
jelenség, nappal hőemelkedés várható.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógyszer-
árak teljesítenek éjjeli szolgálatot:
Dr. Hintz (Unirii-tér). Dr. Halász
(Cuza Voda-tér). Flohr József (Reg.
Ferdinand-ut). Diana (Str. Iorga).

— Egyéves kereskedelmi tan-
folyam kezdődik szeptember kö-
zepén. Felvilágosítást ad és tájékoz-
tatást küld az igazgatóság: Cluj, Str.
Ion Măiorescu 22.

— Kereskedelmi hajókat vásá-
rol Románia. A konstancai tenger-
észeti ünnepségek alkalmával az
uralkodó s a miniszterelnök által
tett azon kijelentések, hogy a ke-
reskedelmi és a haditengerészet fej-
lesztésére van szükség — különösen
tengerészeti körökben nagy hatást
váltottak ki. Bizonyosra veszik,
hogy küszöbön áll a hadiflotta ki-
építése és újabb kereskedelmi ha-
jók vásárlása is.

Strandoláshoz,
napkuráshoz kizárólag

EUKUTOL krémet és
olajat használjon

Bronzbarna egészséges színt nyer,
bőre nem ég le tájdan, mert az
**EUKUTOL-készítmé-
nyekben** levő hőrtápláló anya-
gok megvédik és ellenállóvá teszik.

EUKUTOL-ra van Önnek
is szüksége.

EUKUTOL-krém nagy doboz Lei 40
kis doboz . . . 20

EUKUTOL-olaj nagy üveg . . . 120
kis üveg . . . 60

Romániai vezérképviselő: **Rózsá-
Royal Drogéria S.A. Cluj**

Beszerezhető minden jobb szaküzletben!

LEGUJABB

„Élve nem kerülök a csendörök kezére“
- üzente Coroiu bandita
a nyomozó zsandároknak

(BOTOSANI.) Amint lapunk más
helyén már megírtuk, a csendörök
golyóit megsebesítették Coroiu bandi-
tát, aki súlyos sérülése ellenére elme-
nekült. A csendörök a hajnali órák-
ban megtalálta a bandita kalapját,
amelyen lövésnyom látszott. Ugy hi-
szik, hogy a bandita fején is súlyosan
megsebesült. Ma reggel a csendörök
kénytelen volt beszüntetni a nyomo-

zást, mert a rablónak sikerült egér-
utat nyernie s minden további hajszá
sikertelen maradt volna. Egy paraszt
ma délelőtt Sarulesti községben látta
a banditát, akivel szóba elegyedett.
Elmondotta a bandita, hogy nem
fél a hatóságoktól. Élve semmi esetre
sem kerül a csendörök kezére, mert
van még egy golyója, amelyet szük-
ség esetén fejébe rőpít.

Lavina temetett el két olasz turistát a Mont Blank lejtőjén

(MILANO.) Borzalmas szerencsét-
lenség történt a Mont-Blanck turini
oldalán. Két turista a késő esti órák-
ban elindult a hatalmas hegység me-
mászására. Alig értek a turini mene-
dékhez, a meredek lejtőn hatalmas

lavina zuhant alá a mélységbe, amely
a két turistát magával ragadta. Holt-
testük felkutatására expedíciót küld-
tek ki, de mindeztideig nem sikerült
megtalálni.

Kitűnően sikerült a belga sztratoszféra repülők startja

(BRÜSSZEL.) Ma reggel 6 óra 19
perckor stantolt a sztratoszférába a
belga Kosyns tanár, Piccard munka-
társa és dr. Els. A léggömb startja ki-
tűnően sikerült, először keleti, majd

déli irányba emelkedett fel merőlege-
sen s pár pillanat múlva eltűnt a né-
zők szemei elől. A tudományos vi-
lág feszült érdeklődéssel tekint a sztra-
toszféra repülők kísérlete elé.

Konkurrens kávéházi alkalmá- zottak véres harca egy regáti városban

(PLOESTI.) A Tics Neagru kávé-
ház tulajdonosa és alkalmazottai ma
délelőtt kövekkel, poharakkal és tá-
nyérokkal sortüzet indítottak a kon-
kurrens Stikovic kávéház ellen,
amelynek alkalmazottai sem voltak
ám restek, ugyancsak „megdolgoz-
ták“ a konkurrens cég kirakatát. A

két konkurrens harcát az ucca népe
nagy gyönyörrel nézte, közben az
egyik kávéházból revolverlővések
dördültek el, úgyhogy több járőkelő
és kávéházi alkalmazott megsebesült.
Mikor már a feltek kifáradtak a kö-
zelharcban, megjelent a rendőrség és
a barcolófeleket letartóztatta.

RÁDIO

VASÁRNAP, augusztus 19.

Bukarest. 11.45: Egyházi zene. 12: Rá-
diózenekar. 13: Lemezek. 15.45: Botez
Titl énekel. 14.40: Könnyű lemezek. —
19.05: Jazz zene. 21.15: Rádió zenekar
román hangverseny. 23.30: Zene a Lido
fürdőből.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Reformá-
tus istentisztelet a Fálvin-téri templom-
ból. 12: Egyházi népének és szentbeszéd
a Jézus szíve templomból. 13.30: Az
Operaház zenekara. Utána Rádiókróni-
ka. 15: Hanglemezek. 16: „Termeljünk
minőségibbát“. Előadás. 16.45: Szalon-
zenekar. 17.30: „Az Alföld 400 évvel ez-
előtt“, előadás. 18: Közvetítés a magyar
olasz országok közötti atlétikai mérkő-
zésről a Beszék sporttelepéről. 19.15:
„Augusztus“ elbeszélés. 19.45: „Vadró-
zsák“ előadás. 20.40: „Látogatásom
Madáchnál“, előadás. 21.15: Németh Má-
ria hangversenyének közvetítése az Ál-
lat- és növénykertből. 22.20: Hírek.

HÉTFŐ, augusztus 20.

Bukarest. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű
lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Rá-
diózenekar. 21.15: „A zene barátai“ vo-
nósnygyes játéka. 22.30: Alexandrescu
Nina hegedűl. 23.30: Kávéházi zene.

Budapest. 9: A Szent István-napi ün-
nepi körmenet közvetítése. 10: Egyházi
zene és szentbeszéd a budavári koroná-
zó főtemplomból. A szentmisét Serédi
Jusztinián hercegprímás és a beszédet
Karston Endre egri s. püspök mondja.
12.15: Hírek. 13.30: Örösgváltás közve-
títése a Várból. 14.40: Az Operaház ze-
nekara. 16: „A Szent Jobb viszontagsá-
gai“, előadás. 16.40: Dalkör. Eredeti
magyar népdalok. 19.30: „A pálosok
ittthon“, előadás. 18: Cigányzene. 19:
„Tűzijáték“. (A magyar kedély szikrá-
zása.) Mórész Zsigmond előadása. 19.30:
Ének zongóra kísérettel. 20.10: „István
király“, előadás a Studióból. 22.10: Hí-
rek. 22.40: Szalonzene. 24: Cigányzene.

— **HALÁSZI munkaruhái**, orvo-
si köpcnyegei a legjobb. 50 szá-
zatekban avatott kelméből készül-
nek Cluj, Calea Regele Ferdinand
109 szám.

— **Négyszáz ezer vagon termés-
re számíthatunk a hivatalos jelen-
tés szerint.** A CFR bekérte a me-
zőgazdasági kamarákról az ezévi
termésjelentéseket, hogy a vasuti
szállításban fennakadás ne álljon be
Ezekből a jelentésekből kitűnik,
hogy ebben az évben mintegy 400
ezer vagon termésre számíthatunk,
amely a következőképpen oszlik
fel: 123 ezer vagon buza és rozs,
68 ezer zab és 205 ezer vagon ten-
geri. Ezek a mennyiségek még nem
véglegesek, az utólagos változások-
nak különösen a tengeri van alávet-
ve. A fenti számításokhoz hozzá-
tartoznak a múlt évről maradt kész-
letek: 12145 vagon buza és rozs,
16.583 vagon zab és 19.730 vagon
kukorica. A fenti mennyiségekből a
szükséglet: 72.884 vagon rozs és
buza, 22.326 vagon zab és 156
ezer vagon kukorica. Kivétel ma-
rad tehát: 23.872 vagon buza és
rozs, 37.073 zab és 65.665 vagon
kukorica. A gabonakivitel főleg a
konstancai és a dunai kikötőkön át
történik. A dunai kikötők késő no-
vemberig dolgoznak. Szárazföldi
határokon keresztül nagyon keve-
set exportálunk, alig 20 ezer va-
gon. A vasuti vezérigazgatóság
megtette a szükséges intézkedéseket
a szállítások akadálytalan lebonyo-
lítására és mintegy 100 ezer vagon
állított be a gabonaszállítás szolgál-
tatára.

Oszlásnak indult holttestet találtak a Hója erdőben

(KOLOZSVÁR.) Tegnap délután 5 órakor a Donát-uti rendőrszem a Hója-erdőben egy ágra felakasztva, oszlásnak indult férfi holttestére talált. Azonnal jelentette az esetet a VI. kerületi rendőrségnek, ahonnan kiszállt a szolgálatos rendőrtiszt dr. Major rendőrségi főorvos kíséretében. Megállapították, hogy a holttest mintegy 8—10 napja lóg már a fán. Átvizsgálták a holttest ruháit, azonban semmiféle igazolványt, vagy iratot nem találtak, amelyből személyazonosságát megállapíthatták volna. A holttestet beszállították a bonctani intézetbe. A rendőrség bevezette a nyomozást a személyazonosság megállapítása végett.

Hatalmas lendületet nyert a romániai állat és nyers-hus kivitel

(BUKAREST.) Most bocsátották ki hivatalosan az ország állatkivitelének az első felére szóló jelentését. A jelentés adatai szerint egyes cikkekben visszafejlődés tapasztalható másokban viszont erős javulás észlelhető.

A kimutatás adatait itt közöljük, azzal a megjegyzéssel, hogy a zárjelben levő számok a tavalyi év első felében történt kivitel mutatják.

Szarvasmarha: 17 480 (55 951) sertés: 28 044 (69 075), friss hus: 49 456 kg. (349 026), lovak: 123 (50), juh és bárány 24 751 (tavaly ilyen kivitelünk nem volt), pácolt hus: 527 576 kilógramm.

A múlt évben ebben az ágban sem volt kivitel, mert az angol piac a romániai pácolt hus számára csak ebben az esztendőben nyílt meg. 1934 júniusában a romániai állatkivitel így alakult:

3235 szarvasmarha (májusban 4060), 4628 sertés (májusban 5834), 17 860 bárány és juh (májusban 5692), 101 637 kg. pácolt hus (májusban: 72 435 kilógramm).

— **RENDŐRSÉGI HIR.** A rendőrség letartóztatta Rus Vasilet, aki a tudószanatóriumi ápolónővérektől mintegy 3 ezer lej értékű ruhaneműt lopott. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

(—) **Hevesi Piroska** zongoraművész és **Pfeiffer Alfréd** operaénekes énektanár szabadságukról hazaérkeztek. Lakásukon találhatók délután 4—7-ig. Memorandumai 10.

— **ELHALASZTOTTÁK AZ UJABB KÉMKEDÉSI POR TÁRGYALÁSÁT.** Megirtuk tegnap, hogy Kató Kornélia, Kató József és Wallenstein Gyula nagyváradi lakosok kémkedés vádjával kerültek a kolozsvári hadbírószálg elé. Ügyükben a tárgyalást tegnap a késő esti órákban kezdték meg. A védelem képviselőjében dr. Maier Titus új tanúk beidézését kérte, amelyet a hadbírószálg elfogadott s így a tárgyalást folytató hó 29-ére napolták el.

Elkeseredetten, aggodalommal telve várják az iskolaiév kezdetét a levizsgázott tanítók

(KOLOZSVÁR.) Ma délbén befejeződtek a kisebbségi tanítók nyelv- és vizsgái. A vizsgázók keserű érzések között elhagyták a vizsgapadot és visszatértek ahonnan elindultak: a bárányfelhős, akácok faluba, vagy a városok füstös falai közé.

Hazamentek tele gyötrellemmel és balsejtelmekkel: mi lesz ezután és mit dönt a mindenható Anghelcsu ur?

Csupa kérdés, csupa aggodalom mindenki az iskolai év kezdete előtt. Más években frissen és tetterekészen várták az iskolai év kezdetét. A kis nebulók, akik szeptember elsején lépik az iskola küszöbét, nagyon el-

csodálkozhatnak a tanító bácsin, akit még rossz kedvében sem láttak olyan összetörtnek, olyan lélek nélkülinek, olyan öregnek és rokkantnak, mint most.

Anghelcsu ur rendezte így. Így kellett lenni. Pontosan az iskolai év előtt kellett megrendezni Anghelcsu urnak a kisebbségi akadályversenyt, hogy a tanító a vizsgák okozta kimerültségtől úgy álljon a katedrán, mint egy emberroncs s a tanító lelkiállapota még az apróságok lelkét is foglalkoztassa. Az eredmény majd az iskolai év végén fog mutatkozni.

A színjáték tehát befejeződött, kérdés, kik fognak következni ezután...

Jogtalanul kérik a régi lakbérleti szerződések felmutatását a házaló fináncok

(KOLOZSVÁR.) A „Jóestét!” becsámolt már arról, hogy a pénzügyminisztérium pénzügyöröket küldött ki egyes erdélyi városokba azzal a rendelettel, hogy

a lakbér szerződések ellenőrzéséért.

A pénzügyörök — nem tudni külön meghatalmazás alapján, vagy sem, hivatali buzgóságukban addig mennek, hogy évekre visszamenőleg követelik a háztulajdonosoktól a lejárt lakbérleti szerződések felmutatását.

Természetesen ez jogtalan, mert senkitől se lehet kívánni, hogy évekig őrizzen értéktelenné vált szerződéseket. Szerkesztőségünkben tegnap több háztulajdonos jelent meg és elpanaszolták, hogy a lakásukon pénz-

ügyörök jelentek meg és a jelenleg érvényben lévő lakbérleti szerződés mellett még a régi szerződések bemutatását is kérték. Mivel

a kért szerződést nem tudták felmutatni, jegyzőkönyvet vettek fel azzal, hogy viseljék a következményekért a felelősséget.

Munkatársunk ma délelőtt érdeklődött a pénzügyigazgatóságon, hogy valóban pénzügyminiszteri rendelet alapján történik-e a szerződések évekre visszamenő ellenőrzése, vagy sem. Azt a választ kaptuk, hogy ilyen rendelkezéseket az illetékes hatóságok nem adtak ki, akik mégis visszamenő hatállyal kérik a szerződések bemutatását, jogtalanul írnak el és jelentést kell tenni ellenük az illetékes pénzügyi hatóságoknál.

Csalás vádjáért bünygyi zárlatot rendeltek el a Kolozsvári Gazdák Bankja ellen

(KOLOZSVÁR.) Néhány héttel ezelőtt elsőnek számolt be a „Jóestét!” arról, hogy Tancz János csalásért bünygyi feljelentést tett Csoma Endre, a Kolozsvári Gazdák Bankjának igazgatója ellen. A feljelentést megelőzően ugyanis a „Casa de Păstrare Agronomilor” nevű bank Tancz Jánosnak 280 ezer lejért eladott egy házat, amit a vevő a Gazdák Bankja betétkönyvével fizetett ki. Az adásvételi ügylethez ilyen formán — a feljelentés szerint — köze lett a Gazdák Bankjának is.

Csoma Endre bankigazgató állítólag 215 ezer lejért újra eladta a nevezett ingatlant. Erre Tancz János a bankigazgató ellen feljelentést tett a rendőrségnek. A rendőrségi kihallgatás után az ügyészségre került az ügy, ahol a második kabinet 183—1934 szám alatt tegnapelőtt elrendelte és foganatosította a bünygyi zárlatot a Gazdák Bankja ellen.

Csoma bankigazgató a táblai vádtárgyaláshoz adott be felelkezést.

Súlyos ítéletet mondott a hadbírószálg a kémkedéssel vádolt főhadnagy és táncanár nő bünperében

(KOLOZSVÁR.) Tegnap délután 3 órakor folytatta a hadbírószálg Vechi ezredes elnöklete alatt Jakabffy Vilma a budapesti Curia bírójának leánya és Stavrescu Eugen tü-

zér főhadnagy kémkedési perét. A délutáni tárgyaláson Popescu Tudor bukaresti ügyvéd mondta el védőbeszédét Stavrescu mellett. A védőbeszéd során az ügyvéd igyekezett a

főhadnagy szerepét tisztázni és mindenképpen Jakabffy Vilma akármilyen dűli bűnösnek feltüntetni. Utána Nagulcsu királyi komisár választott védőügyvédek beszédeire, melynek során megint élesen kikelt az ellen, hogy

a romániai hadbírószálgok nagyban enyhén ítélkeznek a kémkedési ügyekben

s ezért van az, hogy annyira elszaporodtak a kémek. Még egyszer kért a hadbírószálgot, hogy

a legsúlyosabb ítélettel sújtsa a vádlottakat és példát állítson fel

Idézi az „Universul” egyik cikkét is, amely szerint a kémkedésre könnyen kapható kisebbségeket csak erős kézzel lehet féken tartani.

Utána Mircea Gheorghescu, Jakabffy Vilma védője beszélt és nem látja beigazoltnak a főhadnagynál a táncanárnőnél a hazaárulás tényét. Nem a szigorú büntetés javítja meg az erkölcsöket, hanem

a példás közigazgatás, bíraskodás és közélet

— mondja. — Nem lehet a kisebbségeket azzal súlyosan megsejtetni, hogy könnyen kaphatók a kémkedésre, mert híven teljesítik kötelességüket, mint állampolgárok és az a hárommillió kisebbség éppen úgy fizet adót, mint a román nemzetiségűek és éppen olyan jó honpolgárok.

Az utolsó szó jogán Stavrescu főhadnagy elmondja, hogy a reázdult szerencsétlenség hatása alatt nincs bátorsága szólni, sorsát a bíróság kezeibe teszi le. Jakabffy Vilma nem érzi magát bűnösnek. Mély benyomást tett a hallgatóságra, hogy

utolsó szavaiban is védte szellemét.

A bíróság hat órakor vonul vissza ítélethozatalra és negyed 8 órakor a zsufolásig megtelt tárgyalóterem közönsége előtt, a lélegzet visszafojtott csendben felhangzik az ítélet.

Stavrescu főhadnagy hazaárulásért, míg Jakabffy Vilma hazaárulásra való felbuztásáért 5—5 évi kényszermunkára ítéltetik.

A vádlottak megrendülve veszik tudomásul a rendkívül súlyos büntetést.

Az ítéletet megfeleltették.

— **MEGHALT A M. VITEAZUL TÉRI SEKÉRGÁZOLÁS ALDOZATA.** Megirtuk, hogy pár nappal ezelőtt a Mihail Viteazul-téren Kis László kocsis szekérével elütötte Hegedüs Jozefina urinőt. Az asszony a gázolás következtében súlyos sérüléseket szenvedett s a mentők beszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota olyan súlyosra fordult, hogy az éjszaka folyamán kiszenvedett. A rendőrség Kis Lászlót ma délelőtt letartóztatta.

— **A eluji Principesa Beana** leánygimnázium igazgatósága közli, hogy a beiratkozásokat hétköznapiaként az iskola irodájában, Str. Maresal Foch 83. szám alatt délelőtt 10 és 12 óra között tartják. Az elsőosztályosok felvételi vizsgája szeptember 4-én, a pót- és magánvizsgák szeptember 1-én kezdődnek.

— **AZ ÉTELMÉRGEZÉS UJABB ALDOZATA.** Tegnap délután a Gyufagyár-ucca 63. szám alá hívták ki a mentőket, ahol Boldizsár Anna varrónő ételmérgezésben súlyosan megbetegedett. A varrónő felvágottat vásárolt az egyik bodegában, minek elfogyasztása után súlyos gyomorgöröcsöket kapott. A mentők beszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Ha a falak beszélni tudnának...

Nincs az a börtön, vagy cella, amelynek falait azok lakói tele ne írják. Igen gyakoriak a naptárak. Harminc kockára beosztott négy-szög ez, amelyen a fogoly minden nap áthúz egyet s így tájékozik az időről.

Sok rab nem veszi komolyan fogását. Várja a napot, mikor tárul szét előtte a börtön kapuja.

A budapesti toloncházban, amely az alvilág „jergli”-nek nevez, az egyik tágas cella falára jegyezte fel a bentlakó az alvilág költészetének ezt a nem éppen szellemtelen kis versét, amelyhez hozzáfűzte, hogy a „nagy a feje, busuljon a ló” dallamára lehet énekelni. A vers így szól.

„Eltörött a kocs kereke,
Mivel visznek ki a Jerglibe,
Zsuppkocsival, hat zsaruvál,
Várnak a jasszok sültkrumplival”.

Ciequet, Páris egykorú rendőrprefektusa emlékirataiban külön fejezetet szentel a börtönfalak romantikájának.

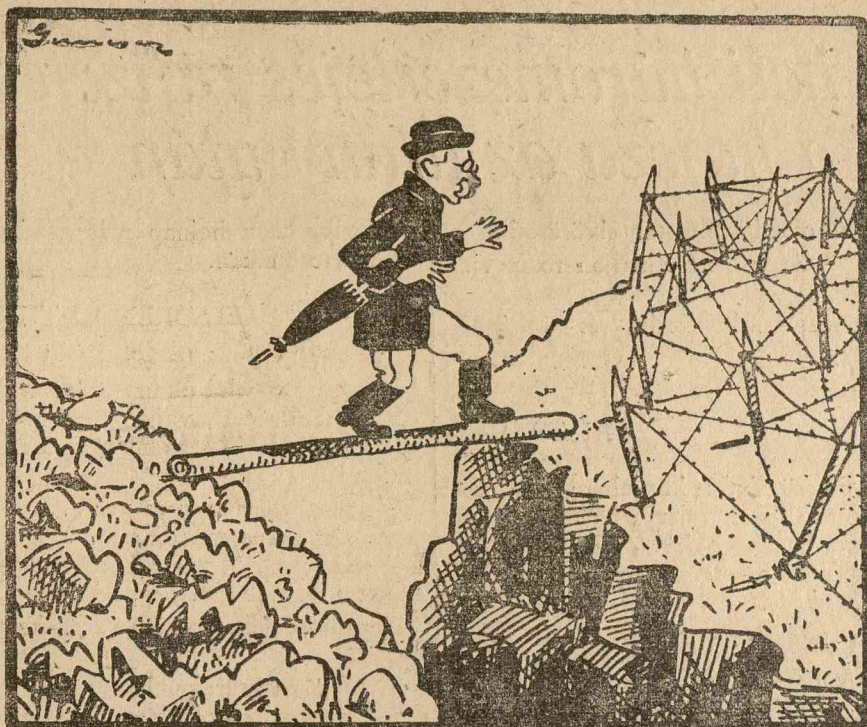
Felemlíti, hogy a rabok vérükkel, könnyükkel jegyzik fel vallomásait. Javel, a híres nemzetközi zsebtolvaj például véres ujjával rajzolta a marseillesi börtön falaira:

„A zsebmetszők a legnehezebb viziken eveznek,
Büszke vagyok rá, hogy tolvajnak neveznek!”

Amikor észrevették, hogy bemocskolta a börtön falát, magánzárkába zárták.

Egy kasszafuró került helyére, aki ugyancsak véres körmeivel cáfolta Javelre:

„Hazudsz Javel, mert különbségek vannak
a kasszafuró, mint egy éhenkórász tolvaj!”

„80 százalék szerencsésen átjutott”...

Ugyancsak Ciequet sorai öröklítik meg annak a megrögzött és kíváncsi rabnak verssorait, aki 14 évet töltött a börtön falai között:

„Isten a rablás hajlamát
Egykor az emberbe oltotta át.
Máskor viszont azt az ösztönt
[adta,

Hogy elfogja a rablót s ő verje [lakatra:

Milyen komédia ez a világ!
Fájdalmas, de egyúttal hajmeresztő sorok ezek, melyek hozzátartoznak a raboskodók romantikájához és vezeklő, összetört emberéletek, üldözött sorsok sajnó fájdalma zokog fel azokban.

Hogyan lehetne megszüntetni a tengeri betegséget

A világnak valamennyi nagy hajózási társasága kísérletezik azzal, milyen módon lehetne az utasokat megszabadítani attól a bajtól, amelynek az ellenszerét eddig még nem

találták meg s amely az utasok közül főként az érzékenyebb természetűeket erősen meggyötri. Ez a baj: a tengeri betegség. Nem veszélyes, de nagyon kellemetlen és még mindmáig

nincsenek tisztában azzal, hogy voltaképpen mi okozza. Gondoltak arra is, hogy a betegség közvetlen felidézójét,

a hajó ringását csökkentsék a legkisebbre.

Ilyen irányú kísérletekkel főként egy olasz hajóvállalat foglalkozik.

Ez a vállalat legújabb hajóiba hatalmas korongszerkezetet építtetett be, amelynek az lenne a rendeltetése, hogy a gözös utját minél nyugalmassabbá tegye. Sajnos, az eddigi kísérletek alapján kiderült, hogy csak a hajótest kisebb, gyöngébb mozgásait tudják ily módon kiküszöbölni.

A hajó zökkenéseinek és ringó mozgásának csökkentésére ugynevezett víznyelőtankokat is alkalmaznak, amelyek a nagyobb hullámok víztömegét magukba fogadják, majd a hullám visszatorlódása után lassan kilövelik. De ezek a víznyelő-tankok sem elegendők ahhoz, hogy az érzékenyebb természetű embereket a tengeribetegségtől megóvják. A hajó ringásán kívül hozzájárul még a tengeri betegség felidézéséhez a hajótestnek az a finom remegése, amelyet a gépek, a motorok mozgása és a propeller forgása idéz elő. Ennek a finom remegésnek a megakadályozására, illetve kiküszöbölésére súlyos fémöntvény szerelnek a hajó tengelyébe és ez a fémöntvény a gépek ütemeit ellentétes mozgással ellensúlyozza.

Katasztrófális károkat okozott a krassói orkán. Tegnap délután öt és hat óra között Rékás község felett hatalmas vihar vonult el. A nagy szél sok fát kitépett, sok kerítést feldöntött. A szállók felett nagy jégeső vonult el, amely egy a szállóterítésben, mint a tengeriföldeken sok kárt okozott.

A vízcsap*

Írta: Zomora S. János

Csulák elvtárs, a viceházmester máról holnapra nagy állásba jutott. A lakók osztatlan véleménye főbizalmának választotta a bérkaszárnyában... szesztilalom ide — szesztilalom oda... „az alkohol pusztít, öl és butít...” Csulák elvtárs hajnalról késő alkonyatig rózsaszínben látta az új rendszert. Hogy a házigazdát nem küldte le udvart seperi és szemetet hordani, annak igen egyszerű oka az volt, hogy ez valahol künt a vidéki birtokán vitatkozott a termelőbiztosokkal és idegesen szivta a fogát, hogy jövőben a Tanácsköztársaság szedi be havonta a lakbért.

Vámos Gyurka főhadnagy is a Csulák főbizalmiságával kormányzott négyemeletes kolósszusban lakott. Néhány napja jött haza a Tisza melletti frontról, mint vörös tiszt... valósággal szökött, mert századának egy katonája magánászorgalomból lelőtt két papot... nem bírta megbüntetni... emiatt beteget jelentett és az ezredorvos jóindulatból,

* Zomora S. János most készül „Vörös csapás” című kétkötetes regényéből.

mint csendes örültet, szabadságot.

Egy reggel, amikor fürdőszobájában megcsavarta a vízcsapot, többé nem bírta elállítani a vizet... folyt, csobogott, mint egy csendes áradat... hiába csavarta jobbra-balra... biztosan kikopott belőle a tömítés... mind egy... lement a főbizalmihoz.

— Kéréssem van, elvtárs.

Csulák végignézett Vámoson. Réveteg szemekkel... dőlt belőle a szigorú szesztilalom... de azért igyekezett egyenesen állani.

— Volt katona elvtárs „ur”, — kérdezte bizalmatlan hangon.

— Most is az vagyok, de szabadságon.

— Hát az hogy lehet? — kételkedett Csulák.

— Csak úgy elvtárs, hogy most „örült” vagyok... de ha feldühösztenek, akkor török, zuzok... azért szabadságot, itt az írás, — és átnyújtotta.

Csulák elvtárs kezébe vette a papírt. Forgatta előre, hátra és ugylát-szik, hogy a sok pecsét imponált neki, mert szelidebb hangon folytatta:

— Mit akar az ur... azaz elvtárs?

— Elromlott a vízcsap... tessék kijavíttatni.

Csulák hivatalos pózba ráncolta homlokát és szigorúan mondotta:

— Hát ez nem olyan egyszerű... tessék írást kiállítani... — oda ment asztalához, a fiókból kihuzott egy vörös, nyomtatott úrlapot.

— Ha tud írni, töltse ki — ajánlotta jóindulattal.

Kitöltötte... Név... szülei... miben haltak meg?... száz kérdés és utóljára, mint kérdés: folyik a vízcsap meg kell javíttatni.

Csulák átvette az írást és anélkül, hogy belenézett volna, kimondta a szentenciát:

— Tessék holnap délután itthon lenni, mert kiszáll a bizottság.

Tényleg kiszállt a kerületi technikai központ kiküldöttje, egy politikai megbízott és a jegyzőkönyvvezető... Csulák elvtárs is velük kocogott.

Konziliumot tartottak, akár csak egy halálos beteg ágyánál. Vizsgálták a vízcsapot lent is, fent is. Forgatták. Alánéztek. Felé kukkattottak és azután a politikai megbízott Csulákhoz fordult:

— Elég megbízhatónak tartja Vámos elvtársat arra, hogy a tanácskormány államköltségen kijavíttassa a csapot?

— Nem-e erőszakkal rontotta el, hogy a tanácskormánynak költséget okozzon és ezzel ennek anyagi helyzetét megrendítse?

Csulák nem mondott ellent és a technikai vezető is kijelentette, hogy külsőleg a csapon ellenforradalmi ténykedés nyomai nem észlelhetők, a csap a tanácskormány költségére kijavítható.

Vámos másnap délután a technikai bizottságtól idézőt kapott, ahol megjelent és igazolta az újabb kérdésre, hogy az államnak nem tartozik lakbérrel. Kiállítottak egy utalványt, amellyel viszont az anyaggyűjtő központhoz kellett menni az új vízcsapért.

Az anyaggyűjtő központ is szigorú volt, megkérdezték tőle, hogy nincs-e szándékában eladni a vízcsapot.

— Persze, hogy nincs, — mondta Vámos, de erre megvigasztalták, hogy anyagkiadás csak reggel 9 órakor van... de pontosan itt legyen elvtárs.

Átadta az írásokat és kérte a vízcsapot.

— Semmit sem ér, nincsenek meg rajta a méretek. Menjen vissza a kerületi bizottsághoz, a pontos adatokért.

A kerületi bizottságnál kiderült, hogy a méretező elvtárs valahova kiszállt és csak délután 5-kor jön be... Megvárhatja elvtárs, ha akarja.

Siessünk gallérainkkal CRISTAL-hoz!

Vér és arany...

Nagybányán heti háromezerlejes ráfizetés mellett folyik a hajsza az arany után

(NAGYBÁNYA.) (Kiküldött munkatársunktól.) Nagysomkut közepén, a községi villamosmű épülete előtt a csendőrmester megállt. Miután minden felesleges vitának elejét akarom venni, előszedem valamennyi hivatalos írást: az újságírói igazolványt, a hajtási engedélyt, a püspökfürdői szabadjegyet, a villamosvasuti bérletet, mindezt legyező alakban teritem szét a markomban és a legnagyobb udvariassággal a csendőrmester elé tartom.

— Parancsoljon, válassza ki belőlük azt, amelyiket éppen akarja...

A csendőrmester unottan legyint. A hátsó ülésre mutat a bőröndökre.

— Mi van bennük?

Hátranézek a poros bőröndökre. Nem értem a kérdést. Mi lehet bennük? Nem értem, hogy mit akar a csendőrmester. Eddig ugyan tudtam, hogy az országutak gyalogvándorait szedték néha itt-ott elő, de hogy ugyanez megtörténjen az autósokkal? Csak ennyit mondom:

— Ruhák...

A csendőrmester élesen néz a szemem közé:

— És ha véletlenül nem ruhák, akkor...?

Na: akkor? Erre a hangra kételkedem önmagamban, hogy én mégsem vagyok én, hanem bizonyára valami anarchista, aki dinamitot, ekrazitot, kézigránátokat szállít és az ördög incselkedik velem, amikor akasztófa-humorral kicsuszik a számon ez a mondat:

— ...akkor, akkor persze nincs más bennük, mint dinamit, ekrazit és abban a nagyobbikban egy csomó kézigránát.

Persze, hogy nem várt, de viszont délután 5-kor megjelent a kerületi biztosságnál, ahol az illetékes elvtárs hangosan ripakodott:

— Hát mit gondol elvtárs, hogy kalendárium az én fejem? A kisujjamban hordom a város minden vízcsapjának méreteit? Menjen fel az irattárba és az ott lévő vizsgálati iratokból másolja le a méreteket.

A második emeleten az irattár előtt egy padon két vöröskatonát játszott, „hol a vörös, itt a vörös”-et.

— Mit gondol az „ur” (az urat különös nyomatékkal mondotta a katonák) — burzsuj világ van most, ahol dolgoztatni lehet az elvtársakat éjfélig. (Délután 6 óra lehetett). Az iktató elvtárs politikai ülésen van, jöjjön az „ur” reggel 9 órakor, de különben is ajánlom az „urnak”, hogy ne nagyon mászkáljon erre-felé.

Másnap reggel 9 órakor az irattárban csakugyan megkapta a vízcsap méreteit. Lement vele a technikai anyagok gyűjtőraktárába, ahol hosszú és alapos vizsgálat után kijelentették, hogy a méret szerinti nagyságban vízcsap nem áll rendelkezésre... meg kell várni, amíg a „technikai népbiztosság” kirendeltségi főnöksége” megrendeli a szükséges nagyságú vízcsapot.

— Akkor miért járatták az elvtársak napokig? — próbált felháborodni Vámos.

— Nézze elvtárs, ne feleseljen, mindjárt kap egy csapatot... kap egy

A csendőrmester elvörösödik, — Kérem, ne csináljon rossz vicceket.

Azzal sarkonfordul és faképnél hagy.

ARANYLAZ

Először furcsa kúp-alaku hegy, aztán a jellegzetes négyszögletű torony, apró házak, oldalt csillogó tégla, napfény, macskakő az uccákon, ez: Nagybánya.

Üdülőlhely és művésztelep.

A macskaköveken pokoli zajt csapnak a parasztszekerek.

Üdülőlhely.

A kereskedők kint állanak a boltajtókban és várják a vevőt. És sirnak. És panaszkodnak. A kereskedelmi utazók úgy könyvelik el Nagybányát, hogy itt inkasszálni lehetetlen. Általában mindenki haladékosat kér, de egy megveszekedett vasat sem ad. Ellenben...

Igen: ellenben az, hogy valaki mondjuk rövidárkereskedő, nem jelent mást, mint mellékfoglalkozást. Mert a rövidárkereskedő főfoglalkozása az, hogy aranybányatulajdonos. A papírkereskedő is aranybányatulajdonos. A fűszeres is aranybányatulajdonos. A hentes is aranybányatulajdonos. Mindenki aranybányatulajdonos. Mindenki aranybányatulajdonos. Fent a hegyek között mossák az aranyat. Napszámosok. Hetibéren. Izzadva. És a tulajdonos lent a városban, bent az üzletében, mialatt kimér fél kiló kockacukrot, arról ál-

modozik, hogy holnap már gazdag aranyérre bukkan.

ELSŐRENDÜ TIPP

Az egyik főtéri kereskedő, akinél levélpapírost vásároltam, félrevont. Előbb körülnézett, vajon nem hallják-e meg a többi yevők, aztán a fülembe sugta:

— Nagyszerű tippem van...

— Ugyan ne mondja?

— De igen. Nézze kérem, aranytelepem van fent a hegyekben.

— Jó, jó, de mi közöm van nekem ehhez?

A kereskedő türelmetlen.

— Hallgasson végig, az Isten szerelmére. Szóval: tudja, bányatulajdonos vagyok. Már tegnap észrevettem, amikor kint voltam, hogy...

— Lopnak?

— Eh dehogyan — kiált rám bosszusan a kereskedő. — Egy fenét lopnak. Mit gondol, nálam lehet lopni? Hanem arról van szó, hogy már tegnap észrevettem: gazdag aranyérnek vagyok a nyomában... Gazdag aranyérnek. Nem érti? Lehet, hogy holnapután már milliomos leszek. — Millióim lesznek. Mi az, még most sem érti? Ember, ide figyeljen: arany, vagyon, pénz, gazdagság, milliók. Mil-li-ók!!!

— Gratulálok.

— Ja kérem, azzal még nem érek semmit. Hanem mondom magának valamit. A tippem a következő: a várható vagyont megosztom magával, ha...

— Ha...

— Ha most ad nekem üzleti befektetésre, mondjuk, huszezer lejt.

— gondolta, majd eladja valamelyik ócskavasasnak.

Két hét múlva került Vámos megint ugyanabba a vendéglőbe és a tulajdonostól megkérdezte, hogy hol van az az idősebb pincér, aki a multkor kiszolgálta?

A főnök lojális volt és hajlongott, — (sohasem lehet tudni, hogy kivel beszél mostanában az ember).

— Oh kérem, az egy gazember volt. Ellopta egy vasuti mozdonynak gőzcsapját, és a forradalmi törvényszék 10 évi kényszermunkára ítélte.

Este pedig a rikancsok végig kiabálták a városon: „Összeomlott a Tisza-front. Megbukott a kommun”.

Aki még tudott lélegzelni... fellélegzett.

Pillanatnyilag ennyire lenne szükségem, hogy a kutatásokat be tudjam fejezni...

— De hiszen az előbb azt mondta, hogy már a nyomában van...

— Persze, hogy a nyomában vagyok, de amíg...

Huszezer lejt.

Ennyi a befektetés.

Pillanatnyilag.

Délután kimegyünk az aranytelepre. Fent van a hegyek között. A kereskedő kalauzol. Csúpan fél kilométernyire lehet az aranyvédek megközelíteni autót. Aztán gyalog kell menni. Mászni. Kapaszkodni. Gödrök. Mélyedések. Robantások. Tompa dübörgések. Nyikorgó csillék. Aranytelep. Láz. Álom. Vagyon. Pénz szága uszik a levegőben. Együtt az egész a józan napsütésben nem egyéb, mint a por mögött csillogó esőcsepp...

Tárna: lent két-három munkás ki-vájja a sárga földet. Azt mondják, hogy ez a sárga föld aranyat tartalmaz. Ebből a sárga földből mossák ki az aranyat. Hogyne: az aranyat. Ki is mossák. Azaz: ki is mosnak valamit. Egészen apró kis szemcséket. Egy hét alatt hihetetlen mennyiségű sárga földből körülbelül annyi aranyat mosnak ki, amennyiért az állami beváltóintézet kétezer lejt fizet. És ennek a kétezer lejt értékű arany-nak a kitermelési költsége belekerül a bányatulajdonosnak ötezer lejtébe. Aranybánya.

Nézem a sápadt arcokat. A kidülledő szemeket. A verejtékező homlokokat. Mindez azért van, mert a sárga földben apró kis fénylő, sárga porszemek vannak. Nem is porszemek. Szemcsék. Szabad szemmel alig vehetők észre. Por. Olyan finom és olyan ritka, mintha nem is lenne.

Aranybánya.

A termelési költség ötezer lejt. A beváltási ár kétezer. A két összeg között differencia van. A bányatulajdonos ráfizetése. A reménye. A vágya. A lázálma. A milliók. A sárga föld alatt.

Aranybánya.

Korlátlan lehetőségek.

Kérem: lehet, hogy holnap jelentkezik az a bizonyos aranyér. Valahol megvan. Valahol a hegy alatt fut, szalad a vékony csik. A sárga érc egy szallagja. De hol? De merre? És ki találja meg? És mikor?

Halmay Árpád.

Uj szemita eredetű néptörzset fedeztek fel Uj-Guineában

Annak ellenére, hogy az utóbbi időben tett kutató-expedíciók során alig van a földön hely, ahova a civilizáció nem hatolt volna el, mégis történnek érdekes felfedezések.

Uj-Guineában nemrég, egy eddig még ismeretlen népet fedeztek fel, amely sok munkát fog adni a néprajzi kutatóknak.

Összesen mintegy 200 ezer lelket számlálnak és a szomszédos papuákkal ellentétben, akik a kultúra nagyon alacsony fokán állnak, az új néptörzsnél fejlett kultúra állapítható meg, amelynek eredete ismeretlen. Főfoglalkozásuk a földművelés, melynek terén zseniális felfedezéseik vannak. Egyszerű, csendes életet élnek és életmódjuk sokban hasonlít az európai emberekéhez. Különösen csodálatra méltó fejlett művészetük.

Az eddigi megállapítások szerint a néptörzs szemita eredetű.

Építőmunkás-mozgóban:

Vasárnap, augusztus 19-én a terem elfoglaltsága miatt nincs előadás. Helyette hétfőn, kedden, szerdán kibővített előadások Hétfőn, kedden és szerdán 5, 7 és 9 órakor:

A halálsugár

Orientalis nagy kiállítás kalandordráma.

„A HINDU SIREMLÉK” tervfilmje Főszerepben: Edmund Lowe és Lugosi Béla

Helyárak 10 és 12 + 3 lejt.

Halász József:

Valamit kérdeznék...

Ti nyughatatlan vándorfellegek
valamit kérdeznék: feleljetek;
vagy ti tudnátok fénylő csillagok:
igaz-e hát, hogy nagy bűnös vagyok?

Ó szánj meg engem te is, kósza szél,
ha hallottál felőlem, szólj, beszélj,
s ki egyedüien róvod az eget:
mélaszemű Hold, ismerd engemet?

Ki vagyok én, mondjátok, ki vagyok?
kétségeimre nyugást adjatok,
mert gyűlölet tűzében ég a föld,
fejemre millió száj halált üvölt.

Tudom, a sorsom merre merre hajt:
az álmodást s a vezeklő sóhajt
örökül napkeletről kaptam én...
Koldus örököm ez és a remény.

Valaki, ősom, zengvén Jehovát,
dacos reménnyel ment a vízen át;
rabszolgasors után dúd Kánaán
fogadta gyermekéül ősapám.

Izrael fénye már kilobbant rég:
turáni nyelven zeng az ivadék.
A régi ritust én nem ismerem,
az ősi bánat idegen nekem.

Nem egy fajtáé, mindnekinja fáj.
Valahol jajt panaszol emberszáj,
valahol forró emberkönny perog:
a szenvedőkekel mindegy szenvedek.

Igaz-e hát, hogy nagy bűnös vagyok?
Agyamban szüntelen ez kavargog:
hogy földi kir: és bánat se legyen,
bűn ezt akarni, mondjátok nekem?

Jó könyv, olcsó áron!

Dickens: A Picwick club 2 kötetben	60 L
Dickens: Kis Dorrit 3 kötetben	99 "
Gogoly: Holt lelkék	33 "
Dumas: A három testőr 2 kötetben	48 "
Anatole France: Fehér kövön	40 "
Shaw: Ember és felsőbbrendű ember	55 "
Juhász: A világirodalom története	55 "
Barbuse: Erő	30 "
Nemirovsky: A mi komos Golder	30 "
Lengyel: A város	30 "
London: A tűzes nap sugar	60 "
London: A Mayák kincse	60 "
London: Mélység	30 "
Hobson: Egy új világ problémái	24 "
Laczkó: Szent Iván tüze	30 "
Lewis: Az örök sziget	60 "
Prottopidán: Szerencsés Péter 2 k.	60 "
Fink: Ehes vagyok, vászonkötésben	68 "
Róth: Hiób, vászonkötésben	68 "
Farkas: A magyar irodalom története, vászonkötésben	68 "
Eckhárt: Magyarország története, vászonkötésben	68 "
Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés, vászonkötésben	36 "
Dickens: Twist Olivér, vászonkötés	36 "
Poe: Tul életlen és halálon, vászonkötésben	36 "
Dumas: A kaméliás hölgy, vászonkötésben	36 "
Báró Kemény: A rajongók 2 kötetben, vászonkötésben	72 "
Prévost: Manon Lescaut	36 "
Eötvös: A nagy per 3 kötetben	99 "
Br. Eötvös: A falu jegyzője 2 k.	80 "

Vidékre csak a pénz, vagy bélyeg előzetes beküldése mellett szállítunk. Egyszáz lejen felüli megrendelésnél portómentesen.

Cultura

Könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4 az udvarban.

„Ugy elmegyek, hogy soha még híreket sem halljátok“ Riport híres emberekről, akik nyom nélkül eltűntek az emberi társadalomból

(KOLOZSVÁR.) Ki ne emlékezne gyermekkorunk szomorú, de még is könnyek között mosolygó emlékeire, amikor sirásragörbült ajakkal jelentették ki édesanyánknak, aki valami csinytevésünkért megfenyített, hogy „világba megyünk“ és „ugy elmegyek, hogy soha még híreket sem hallják“. Sokszor mondtuk bizony mindnyájan, de talán egyikünk sem gondolt erre úgy, mint komoly lehetőség. Csak mondtuk mindnyájan, mert azt hittük, hogy ezzel megfélemlítjük szüleinket és visszaadjuk nekik a nekünk okozott fájdalmat. De olyanok is voltak közöttünk, akik ténylegesen beváltották fenyegetésüket és világba mentek... De olyanok csak nagyon kevesen akadtak, akik soha többé nem adtak életjelt magukról...

Az alábbi sorok olyanokról szólnak, akik valamikor talán szintén ugyanígy fenyegetőztek, aztán felnőttek és nagy szerepet játszottak a maguk körében. Egy szép napon pedig eltűntek... Nyomtalanság... Anélkül, hogy valaha bárki is rájuk akadt volna.

Néhány esetet felsorolunk az ismertebbek közül:

EGY ANGOL DIPLOMATA

Világérdeklődésre tartott számot az a híres eset, amelynek főhőse Bathurst Benjamin, az ismert angol diplomata volt. Bathurst hivatalos küldetésben Németországba utazott a napoleoni háborúk idején és onnan tért vissza Londonba. Utközben megállt Perleberg brandenburgi postakocsi állomásánál, hogy lovakat váltson. Megvacsorázott, azután visszament a felhámozott lovakhoz.

A kocsis még látta, ahogy botjára támaszkodva vizsgálta a kocsilámpákat, de a görnyedő alak pillanat múlva eltűnt anélkül, hogy valaha bárki is feltalálta volna nyomát, vagy akár még csak hallott volna is róla.

HOVÁ TŰNT A FÖLDRAJZTUDÓS?

Ki ne ismerné a világhírű angol földrajztudóst, Sir Barton Franciscnak titokzatos eltűnését? A földrajztudós 20 évvel ezelőtt távozott el londoni lakásáról és

minden kísérlet, amely arra irányult, hogy hollétét felderítse, sikertelen maradt.

Hiábavaló volt a dúsgazdag ember családjának minden anyagi áldozata, hiába fogadták meg a leghíresebb magánnyomozókat,

Sir Francis Barton soha többé elő nem került.

MI LETT A SZOCIALISTA KÉPVISELŐVEL?

Barton eltűnéséhez mindenben teljesen hasonló Galles francia szocialista képviselő esete. A képviselő eltűnését megelőző napon hatalmas beszédet tartott a munkásnyomorról a francia parlamentben. Az ülés éjfélig tartott s annak végeztével Gal-

les hazament. Ettől kezdve teljesen nyoma veszett.

Soha senki sem tudta meg és talán nem is fogja megtudni, hogy mi történt azelőtt 13 évvel a párisi Montparnesseon, ahol a szocialista képviselőt utoljára látták.

LOWENSTEIN BANKÁR ESETE

De mindezeknél rejtélyesebb Löwenstein bankárnak az eltűnése. A pénzügy, aki ugyyszólván kezében tartotta az egész nyugati pénzügyet, magánrepülőgépen Londonból Brüsszelbe utazott. A La Manche-csatorna fölött a gépet vezető pilóta írásban még érintkezett vele.

Amikor Brüsszelben leszállt a gép és barátai kinyitották a repülő ajtaját, a bankárt nem találták benn a gépben.

Megindult a vizsgálat, amely hónapokig tartott, de semmi tényleges eredményt nem tudott produkálni. Nem tudták megállapítani, hogyan tűnhetett el a teljesen zárt repülőgépből Löwenstein, hiszen, ha lett is volna kulcsa a repülőgép ajtajához, azt nem tudta volna kinyitni, mert amint a vizsgálat megállapította, a La Manche-csatorna fölött a légnemesség oly nagy, hogy 15 ember együttes ereje sem képes az ajtót kinyitni.

A Löwenstein-család óriási összegeket áldozott az eltűnt bankár nyomának felderítésére. Hiába voltak azonban az anyagi áldozatok és hiábavaló volt a detektívek hadának minden munkája: Löwenstein nyomtalanságul eltűnt. Soha senki sem tudta meg, hova lett, mi módon tűnt el és főleg mi volt az oka rejtélyes eltűnésének.

A néhány hét múlva a La Manche-csatornából kifogott holttestről nem tudták megállapítani, hogy azonos-e Löwenstein-nal.

KREUGER SZELLEME KISÉRT

Annakidején minden földrész pénzintézeteit megrázta Kreuger Ivarnak, a svéd gyufatröszt megalapítójának váratlan öngyilkossága.

Alig simultak el azonban a tragikus öngyilkosság után felkavart tömegszenvédek és tömegizgalom, újabb hatalmas szenzáció rázta meg az érdekelteket. A newyorki könyvpiacon

megjelent Kreuger volt barátjának tollából az öngyilkossá lett bankár életrajza.

Ebben a szenzációt tartalmazó könyvben a barátja azt a megdöbbentő és megrázó kijelentést teszi, hogy a bankár holttestében nem ismerette fel volt barátját.

Nem elégszik meg azonban ennyivel, hanem magasállású személyeket is meggyanúsít, hogy ők tették el láb alól a hatalmas pénzdiktátort és helyébe egy, a

bonctani intézetből kicsempésztett hullát helyezték, akit megelőzőleg kellően preparáltak és utána halántékra lőttek.

Ezt a megállapítást alátámasztja az a körülmény is, hogy

az örökre nyugtalanvéri pénzember eltemetése után pár hónappal Amerikában zseniális, módszereiben a Kreugerével mindenben megegyező módszerekkel dolgozó nemzetközi szélhámos üzelmek ejtették lázba a délamerikai pénzügyet.

Sőt olyanok is voltak, akik felismerni vélték a bankárnál megjelenő ismeretlen emberek személyében a svéd gyufatröszt megalapítóját.

A TITOKZATOS KUTJEPOFF TÁBORNOK

Csak néhány esetet soroltunk fel az ismertebbek közül... De nagyon is valószínű, hogy ilyen esetek számatlanul, a nap majd minden órájában történnek a földkerekségen... Nem kell egyébre gondolnunk, mint a kémek életére, akik közül nem egy végzi ismeretlen helyen, nyomorultul, nagyszerűnek lendülő életét...

Nem is említettük Kutjepoff tábornok titokzatos eltűnését, aki talán mindennél rejtélyesebb volt

s akiről nem lehet tudni, hogy orosz kémek tették-e el láb alól, vagy pedig az orosz emigránsok bosszújának esett áldozatul?

Mindhárom feltevés mellett megfelelő bizonyítékok szóltak, de kétségtelen, bizonyosságot még a kitűnő francia újságírók sem tudtak előteremteni.

*

El-e Kreuger Ivar és Kutjepoff tábornok? Öngyilkossá lett-e az első és gyilkosság áldozatául esett-e a második?

Olyan kérdések, amelyekre nem lehet megadni a feleletet... Amint-hogy arra sem lehet felelni, hogy az előzők saját elhatározásukból hagyták-e el a társadalmi közösséget, mert megundorodtak az emberi társadalom alianságától, vagy pedig ismeretlen hatalom kényszerítette őket arra, hogy örökre eltűnjenek?

Nem tudni... és talán soha, de soha nem fog világosság derülni a titokzatos eltűnések rejtélyére.

...és az emberiség hatalmas Tabula Rasaián örökre szemünkbe fognak meredni ezek a ríktó, vörös kérdőjelek...

ÖSSZ JÓZSEF.

Mágnesek, dinamók
tekeréscselését, villa-
mos főzők és vasalók
javítását, villany-
berendezések szerez-
lését garancia
mellett vállal

Pércsy J.
Strada Paris No. 23.

Ácsorog a nyomor...

Pillanatsfelvétel a kolozsvári munkanélküli emberbazárról

(KOLOZSVÁR.) Kövér cseppekben zuhog az eső. Augusztus tizenhét... Délután öt óra. A Vitéz Mihály-téren ácsorog a nyomor... Fődetlen fővel, kopottan, rongyosan, szétzuzott reménységgel állanak a munkanélküliek ebben a nagy emberbazárban. Valóságos élő kirakat. Messziről azt hinné a figyelő, hogy ezek a „dologtalan éhes páriák” kongresszust tartanak.

... hogy most tárgyalják meg egy más között a holnapi, holnaputáni és azutáni programot...

Semmi egyebet nem vesz észre az, aki kívülről figyeli őket, mint azt, hogy ez a tömeg egyet gondol, egyet érez és szörnyen összetartozik.

TIZ LEJ A NAPSZÁM

A foszlott ruháju, életlehetőségeiből kicseppent had éhesen várja az alkalmi munkát, az alkalmi munkaadót. Főlöskéges annak aki munkást keres, alkudozni. Hiszen olyan katasztrófálisan olcsón munkába áll bármelyik a Vitéz Mihály-téri „bazár” tagjai közül...

... olyan szívesen elmenne valamennyi napi husz-huszonöt lejekért dolgozni, de... égbekiáltó hiba van: Aránytalanul nagy a kínálat...

A munkaadó manapság választhat, ahogy akar... és a bért, a napszámot nem is értékeli tíz lejnél többre.

Tegnap fültanui voltunk a nevezett helyen egy munkáskeresésnek. Jött egy ur:

— Favágót keresek, — mondotta.

Egyszerre köréje gyűltek a jelentkezők. Ajánlkoztak. Dicsérték képességüket.

A munkaadó válogatott:

— Maga mennyit kér?

— Egy ölért száz lej.

— Akkordba nem dolgoztatok.

Napszámért mennyit számít?

— Legalább harmincat... és...

— Hova gondol?! Nem lovom a pénzt. Fűrész sincs, azt is én adnám... Micsoda munkás maga?...

— Családos ember vagyok. — hangzott a válasz. — Élni kellett. Eladtam a fűrész... de ugyis mind egy... Hát mennyit ad az ur?

— Magának semmit...

És a munkaadó tovább ment. Hangsúlyozva hangnemből beszélt a többiekkel is, míg végül rátalált a maga emberére, aki elindult napszámba tíz lejért és egy tánvér levesért.

Az eső szakadt. A „révbejutott” munkás cipőjén belucskolt a sárlé.

FELVIDIT AZ ELDOBOTT CIGARETTAVÉG

Talán így könnyebb... valamivel szórakozni kell... valamit ke-

resni... Találni...

... ha nem mást, legalább az eldobott cigarettavégeket. Ezen a munka nélküli standon lézengő családapák naphosszat azzal ütök el idejüket, hogy felszedik az elhajított cigarettavégeket. Mindegy, akármik dobta el...

... akárhová esett...

Fő az, hogy füst lesz belőle!

A füst kábit...

... a füst felejtet... és szenvedély...

... és belemar a sipoló tüdőbe.

(p. j.)

A mandzsu dinasztia ezeréves ékszereit árulja a nankingi kormány

(LONDON.) A nankingi kormány Európa és Amerika nagyvárosaiban vevőt keres az egykori kínai uralkodó-család hatalmas vagyont érő ékszereire, amelyek mintegy 150 milliárd lej értéket képviselnek.

A mesebeli kincs között a ritka drágaköveken kívül nagyon sok értékes antik elefántcsont, arany és ezüst szobrocska van, amelyeknek történelmi műértéke felbecsülhetetlen.

A kínai kormány, azonkívül, hogy nagy szüksége van az ékszerek árára, azért is siettetni az eladást, mert félős, hogy az ősidőktől fogva a Man cinko-dinasztia tulajdonát képező kincs a japánok kezére kerül. Ezért

szállították sürgősen Tien-Csin-ből Nankingba, mikor a mikádó seregei Tien-Csin felé közeledtek.

A kincseket érő ékszerek azonban még sincsenek kellő biztonságban, mert Pu-Ji, Mandzsúria fiatal uralkodója igényt jelentett be az ékszerekre, mert ő a dinasztia egyenes leszármazottja.

Pu-Ji az ügyet a hágai döntőbíró-ság elé akarja vinni. Az ítélet elé a kínaiak nagy izgalommal tekintenek.

A kínai kormány azzal indokolja az ékszerek kiadásának megagadását, hogy Pu-Ji a japánok szolgálatában állott és így elvesztette jogát a dinasztia ékszereire.

Mese, vagy valóság?

Három barátköntösű kísértet nyugtalanítja egy római villa lakóit

A római Porta S. Giovannin túl áll a Villa Erika, amelyről az utóbbi időben rejtélyes hírek keringenek. Ez a nyaraló valamikor virágtenyésztő családok birtokában volt, azután megvásárolta Alphons del Drago her-

ceg, majd Fumasoni Biondi marchesének a tulajdonába került. Ma a Villa Elikát csak egy kapus-házaspár, meg egy nagy kutya őrzi. A nyaraló majdnem egész éven át üres. Csak néhány napig szokott benne

tartózkodni Luigi Gavagnin professzor. Gavagnin tanárral történt a következő rejtélyes és fantasztikus eset, amelynek színhelye a nyaraló volt.

Gavagnin tanár, aki egyébként orientalista tudós, már lehipent, amikor a villa egyik lakatlan szobájából ajtócsapkodást hallott. Fölkelt az ágyából, kezébe vett egy acetilén lámpát és elhatározta, hogy utánanézi, honnan ered a különös éjszakai ajtónyitogatás. A lámpa fényénél egyszerre csak meglátta, hogy a folyosón kinyílik az egyik szoba ajtaja és három barátköntösbe öltözött emberi alak lép ki onnan, végigmegy a folyosón és betér a szalonba. A professzor követte őket és még látta, amint a három rejtélyes alak eltűnik egy lakattal lezárt ajtó mögött. A lakat érintetlen volt és érintetlen maradt. Ezek az éjszakai jelenségek azután gyakran megismétlődtek. Nemcsak a tudós orientalista, hanem a felesége, gyermekei, barátai, orvosok és tanítványai is meggyőződtek arról, hogy Gavagnin professzor nem képzelődött, nem látomásai voltak, hanem megmagyarázhatatlan események zajlottak le körülötte. Ma egész Róma érdeklődését magára terelte a szellemjárta villa. Gavagnin professzor egyébként a nyaralóban lezárt rejtélyes esetekről többek közt a következőket mondotta el:

— Megkísérlettem, hogy a szellemekkel beszélni kezdjek. Amikor azonban szólni akartam, a „szellemek” jeladással értésemre adták, hogy hallgassak és fehérfoszforeszkáló mutatványukat holtápadt ajkaihoz emelve integettek. Amikor meg akartam őket szólítani, valami valami ködös fátyolszerűségbe burkolódzó arcuk mindig rám meredt és megismételték intelmeiket. Ha nem is beszéltem a szellemekkel, de írásbeli kapcsolatot mégis tudtam velük teremteni. Mindazt a feladatot, amit cédulára felírtam számukra, végrehajtották. Ezeket a cédulákat esténként tettem le a szobámban. A legkülönösebb esetem velük a következő volt: tudvalevőleg hivatásomnál fogva gyakran kell lefordítanom nehéz perzsa és szanszkrit szövegeket. Rend szerint lefekvés előtt dolgozom és megesik, hogy a fordítás nehéz munkája közben elbágyadok és a munkámat félbehagyva, a befejezetlen kéziratot ott hagyom heverni az íróasztalomon. Egy reggel azután nagy álméklódással láttam, hogy a szellemek egy megkezdett szanszkrit fordítástomat befejezték. Ez a csodálatos eset többször megismétlődött. A fordításokat a szellemek többnyire ceruzával írták, némileg zavaros caligráfiával, de azért teljesen olvashatóan és nyelvtanilag szempontból kifogástalanul.

Gavagnin professzor több tudós barátjával és az okkult tudományok néhány hívével igyekszik most a Villa Erika rejtélyét kifizűrkészni. Ez ideig mindössze annyit sikerült neki megállapítani, hogy a villát harminc évvel ezelőtt az akkori tulajdonosai spiritizista szeánszok céljaira használták, amely szeánszok abban a szalonban játszódtak le, amelyben ma a három barát-kísértet jelentkezik.

Hirdessen a „JÓESTÉT!”-ben

Cenzurat

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyanígy vas- és vizondulást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

Clujon legolcsóbban, legszebben és a legdivatosabban

Czink

modernül berendezett kelmefestő és vegytisztító gyára dolgozik!